

ХРИСТИАНСКИ СВѢТЪ

МѢСЕЧНО РЕЛИГИОЗНО СПИСАНИЕ.

РЕДАКЦИЯ И АДМИНИСТРАЦИЯ

София, ул. „Врабча“ № 2.

ГОДИШЕНЪ АБОНАМЕНТЪ

За България 3 лв. За странство 4 лв. Всичко въ прѣдплата.

СЪДЪРЖАНИЕ:

	Стр.		Стр.
1. Пролѣтна радостъ — X	49	7. Домовладиката	56
2. „Христосъ Възкресе“ — К. В. Н.	50	8. Проповѣднически отдѣлъ	60
3. Кой бѣше Исусъ Христосъ?	51	9. За замѣнаващитѣ за Америка	61
4. Признаци на Духовна пробуда	54	10. Недѣлното училище	92
5. Религия на сърдцето	55	11. Вжтрѣшни новини	63
6. Единъ забравенъ български благодѣтель	56	12. Обяви.	64

Пролѣтна радостъ.

Пролѣтъ цвѣтна и въ усои лѣхна
Слънчовъ вѣтрецъ;
Пролѣтъ цвѣтна и животъ възкрѣсна
Въ мъртавъ листецъ.

Пролѣтъ дойдѣ и въ горичка всждѣ
Никнатъ цвѣтя;
Сѣменце скрито запяпль въ полето
Грѣйне ли тя

Пролѣтъ дойдѣ ли, мѣхъ ще постели
Клонъ, стебълце;
Пролѣтна млада, ей вѣчна обрада —
Въ мойто сърдце.

* * *
Радвамъ се Боже, и никой неможе
Тазъ радостъ рухнѣ —
Чухъ въ ранна доба да шепнатъ въвъ гроба
»Христосъ възкрѣсна!»

О, радостъ велика да зърна азъ лика
На Спаса Христа —
Че тайнствено Той на всевѣченъ покой
Живѣй въ пролѣття.

И листнии шумакъ сѣ шепне ми пакъ
»Христосъ възкрѣсна»,
И птиче запѣе, въ душа ми се смѣе
Тазъ тайна една. . .

X.

Христосъ Възкрѣсна.

Христосъ Възкресе.

Христовото възкресение е душата на християнството. Всѣки християнинъ, който е вкусилъ, че Богъ е благъ, схваща съ просвѣтениа си отъ горѣ разумъ Христовото възкресение „Блажени сж чистосърдечнитѣ за-щото тѣ ще видятъ Бога“, е казалъ Исусъ. (Мат. 5:8). Да се доказва тая основна истина на вѣрующитѣ е все едно да се блѣска отворена врата: Христосъ царува въ сърдцето на вѣрующия, какъ може да не е възкрѣсналъ. Но сърдцето се свива отъ печаль, когато си помисли човѣкъ, че има мѣса невѣрующи, томовци, както измежду поименнитѣ християни, така и въ онова море язичници образовани и невѣжи, които отхвърлятъ това учение за възкрѣсналиа Христосъ, като една измислица. За таквизи и Библията и Евангелията сж ненадежни да ги убѣдятъ въ факта. Тѣ търсятъ обективно доказателство за да се убѣдятъ въ тоя фактъ отъ първостепенна важность Слѣпи поклонници на разума, иначе много добри хора, не приематъ евангелската вѣстъ за възкрѣсналиа Христосъ, готовъ да ги приеме, да изпълни сърдцата имъ съ небесна радостъ, като отнеме каменното имъ сърдце и имъ даде плътско! Никой не може да откаже че има много искрени невѣрующи — такива, които търсятъ да би напипали истината въ тъмнината и съ удоволствие би възприели евангелската истина, ако имъ легнеше на ума.

За таквизъ поклонници на разума и на дълбокия разсѣдѣкъ ние горещо прѣпорѣчваме книжката на руския професоръ по медицината Тилтовъ — Мисли о Богочоловѣкъ (Мисли върху Богочоловѣка). Между другото, като човѣкъ на науката искренъ изслѣдвачъ на истината, той разсѣжда така: Като оставимъ на страна послѣдствията отъ Христовото възкресение, описани въ евангелията, нека съ помощта на студения разсѣдѣкъ разложиме на съставнитѣ му елементи голия фактъ, историческия фактъ, че Христосъ е билъ прикованъ на кръста — най-позорната смъртъ за тогавашното врѣме — умрѣ и погребенъ би. Нарочно спираме тука, за да бждемъ съвсѣмъ обективни въ разсѣжденията си върху прѣдмета. Никой не може да откаже съществуването Исусово като историческа личность, защото за него историци сж писали подробно и защото ако се отива по тоя пѣтъ, може прѣкрасно да се заличи отъ историята всѣка видна историческа личность и слѣдователно да се турне кръстъ и на самата история. И така Христосъ, синъ на дърводѣлца Иосифъ и на обручената му Мария, прѣдн 1912 години се яви на бѣлъ свѣтъ и прѣживѣ 33 години въ Палестина, бѣше чуденъ въ дѣлата и живота си до толкова, щото неговото учение разклати отъ основитѣ тогавашния свѣтъ въ Палестина, а особно въ Иерусалимъ и работата дойде до тамъ, че когато цѣла Палестина бѣше покланена отъ Галилеанина, прѣвосвещеникътъ Каиафа даде съвѣтъ на Синедриона, че е по-добрѣ единъ да загине зарадъ цѣлия народъ. Тоя сжщия народъ, който викаше „осанна, благословенъ, който иде въ името Господне“, сега издаваше своята смъртна присѣда — „разни го“.

И така Христосъ биде разпнатъ между двама разбойници — единъ отъ лѣво и другъ отъ дѣсно, сваленъ отъ кръста положенъ въ гробъ, изсѣченъ отъ камѣкъ и покритъ съ каменна плоча, която самъ човѣкъ не би могълъ да поклати. Това е историческия фактъ.

Сега господа поклонници на разума, иматри прѣдложения за прогласената слѣдъ това вѣстъ, че Христосъ възкрѣсналъ и вамъ се прѣдставя да изберете едно отъ тѣхъ, защото човѣшкия разумъ не е въ положение да допусне друго прѣдположение: 1. Или разпнатия на кръста Христосъ, прикованъ и прободенъ въ ребрата, отъ дѣто излѣзло кръвъ и вода, не е билъ дѣйствително

умрѣлъ, когато е билъ сваленъ отъ войницитѣ и положенъ въ гробъ, а слѣдователно прѣстоялъ е въ студения каменъ гробъ около 30 часа, като е излѣзълъ живъ и отпослѣ умрѣлъ като всѣки човѣкъ; 2) или той фактически е билъ умрѣлъ и никакво възкресение не е послѣдвало а това което сж видѣли ученицитѣ и близкитѣ му е било една проста халюцинация, едно привидѣние; или 3, най-сетнѣ, той е билъ дѣйствително разпнатъ и умрѣлъ, погребенъ, прѣстоялъ въ каменния гробъ извѣстно врѣме, билъ е подложенъ на всичкитѣ послѣдствия, на които е подложенъ единъ трупъ духътъ на който е отлетѣлъ и най-сетнѣ въ третия день е възкрѣсналъ. Отъ тия тритѣ прѣдположения едно само може да бжде вѣрно. Ако той не е билъ умрѣлъ, а е билъ положенъ въ студения гробъ живъ, ще трѣбва да се обясни какъ е могълъ Исусъ Христосъ да изгърпи тия физически и нравствени страдания, тая непосилна за обикновенъ смъртенъ агония, съ петъ дълбоки рани да отвали тежката каменна плоча и да се яви като възкрѣсналъ. Казва се, че на другитѣ двама разбойници били прѣчупени колѣнитѣ, а на Исуса не било сторено това, защото види се не е имало нужда да се удостовѣрятъ въ неговата безсѣмийна смъртъ. Той билъ прободенъ въ ребрата и изгекло отъ тамъ кръвъ и вода. Науката, въ която вие г да рационалисти така дълбоко вѣрвате е доказала че набирането въ втрѣшноститѣ на грѣдния кошъ вода и кръвъ е само послѣсмъртно явление — единъ отъ най-убѣдителнитѣ факти, че смъртъта е вече настѣпила. Това обстоятелство току тѣй не е записано въ Евангелията. Даже и да не е била настѣпила смъртъта, слѣдъ прободането едва ли би могло още да се очаква продължението на живота съ петъ дълбоки язви, нанесени на единъ нѣженъ срганизмъ — „човѣкъ на скърби и навикналъ на болести“. А, съ какво благоговѣние трѣбва да слѣдиме тия тежки минути за единъ който никакво зло не бѣ сторилъ, за когото даже разпнатия разбойникъ призна че несправедливо сграда.

Ако положения въ студения каменъ гробъ Исусъ е билъ фактически умрѣлъ, прѣдъ насъ стои въпроса какъ сж могли ученицитѣ и послѣдователитѣ му да прогласятъ вѣстъта за Неговото възкресение, когато тѣ сж били прѣснати като стадо безъ пастиръ; любимата му ученица Мария Магдалина го е взела за градинаря; Тома не е повѣрвалъ до като не си билъ турналъ прѣста въ зѣющитѣ рани, двамата негови ученици за Емаусъ отиващи не сж го познали до като той не станалъ невидимъ за тѣхъ и пр. и пр. Факти които най-убѣдително доказватъ, че неговитѣ най-близки не сж очаквали такъвъ край, не сж разбирали даже думитѣ му че трѣбва да умре и въ третия день да възкрѣсне. Ако послѣсмъртното явление на Христа е било халюцинация въ неговитѣ ученици, то какъ да се свърже тая халюцинация, това душевно субективно състояние на ученицитѣ му прѣснати поради страха отъ юдеитѣ, съ фактитѣ, — че камѣка е билъ отваленъ саванитѣ въ които е било уви-то тѣлото на Исуса сж били на мѣстото сложени, неразвити, че той отпослѣ ялъ хлѣбъ съ ученицитѣ си, обличавалъ ги въ невѣрие, — „Вижте ми рѣцѣтъ и нозѣтъ че съмъ азъ сжщиятъ, попишайте ме и вижте, че духъ нѣма кости и плътъ както виждате мене, че имамъ“ (Лука 24: 39), че Тома турналъ прѣста си въ ранитѣ му и извикалъ Господъ Мой и Богъ Мой. Ако това е било илюзия, то не щѣше да има тази илюзия такива грамадни послѣдствия, като цеглестиницата, чудесния развой на християнството, отпослѣ и много други факти които най-убѣдително трѣдятъ, че е било истинско послѣсмърт-

ното Христово явление. Даже да допустиме, че всичко това е било халюцинация и илюзия. По-нататък се срѣщаме съ факта, че единъ знатенъ Галилилеовъ ученикъ, гонителъ на тая Исусова ересь, Савель Тарсянина, става жертва на тази илюзия, на тая халюцинация и отъ върлъ гонителъ става ревностенъ неинъ защитникъ. Пише хубавия трактатъ по възкресението, изложенъ въ 15-та глава на пързото му писмо до коринтската църква, разпростира това възкресение на всѣкъ вѣрѣющъ, Христосъ като първенецъ и даже разпростира я надъ прѣходния миръ — и той не бѣше лудъ. Защото ако допустиме че ап. Павелъ е билъ лудъ, тогава какво ни спира да допустиме, че вие, неговитѣ критици не сте луди.

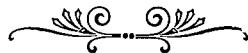
Най-сетнѣ каква е тая илюзия, тая халюцинация, която изъ день на день обзема цѣлия свѣтъ; печати съ милиони томове описания на живота и учението на тоя Галилеянинъ Исусъ който самъ каза че билъ дошелъ да турне ножъ въ свѣта; образува многобройни дружества съ изключителната цѣль да прѣснатъ новината (забѣлжете една лъжа) че Христосъ възкрѣсна и даде начало на починалитѣ. Скептицитѣ, разсѣждка на които още не е покваренъ окончателно, има да се справятъ съ тия факти, па тогава да ни убѣждаватъ, че Христовото възкресение е било химия.

И така, ако първитѣ двѣ прѣдположения за допущаната измама че Христосъ билъ възкрѣсналъ не издържатъ критика, остава да приемемъ третото като дѣйствителния фактъ, на който се основава цѣлата християнска религия, прѣживѣла хиляди по хиляди критици и тържествующа „Ти побѣди Галилеянино!“

Христосъ казва въ словото на гората „... чисто-сърдечнитѣ ще видятъ Бога.“ Той туря едно сжществено условие за да може човѣкъ да види Бога. Дѣйствително, човѣкъ потъналъ въ свои мирогледи, прѣпълненъ съ разни теории за битието и за неговото собствено сжществуване, не е въ състояние да помѣсти въ ума си Бога — не може да го види, не защото го нѣма, но защото има прѣчка между Бога и него. Нали г-да скептици така постѣпватъ и вие когато искате да изслѣдвате и все-странно възприемете единъ въпросъ, освобождавате ума си отъ всичко друго и го съсредоточавате на прѣдмета който искате да помѣстите въ ограничения си умъ, да го възприемете? Защо не слѣдвате сжщия начинъ за да възприемете Христа? Какво ви прѣчи да Го възприемете и обгърнете, не вашитѣ прѣдвзети възгледи ли? Не вашитѣ ли теории и мирогледи когато — свѣтовната мѣдрость е въ вражда съ Бога? Не виждате ли че така вие искате да подчините Бога, вмѣсто да се подчините на волята Му?

„Умноу мало довлѣтъ“, който искрено се съмнѣва и търси истината, ще я намѣри, а който иска да турне истинския Богъ на равно съ многото други свои идолчета: като славолубие, сребролюбие, себелубие, гордостъ, щестлавие и много други — имже нѣтъ числа — ще види че самъ себе си лъже. Богъ поругаемъ не бива. Каквото посѣе човѣкъ, това ще и да пожъне. Фактътъ че Христосъ е възкрѣсналъ не се намира въ никаква зависимостъ отъ нашето разбиране и възприемане. Ние прѣживѣваме тоя фактъ, но не сме въ положение да го прѣмахнемъ.

К. В. Николовъ.

Професоръ Д-ръ Ерихъ Шедеръ

Кой бѣше Исусъ Христосъ?

Защо ли този въпросъ се постоянно повдига? Защо ли ще се запита той сѣ докато тупти животъ въ човѣшкото сърдце? Защо ли се поставя той сѣ съ сжщото усърдие, както прѣзъ раннитѣ дни на християнството, напримѣръ на памегния день когато въ Кесария Филипова Господъ Исусъ Христосъ самъ зададе тоя въпросъ и по-голѣмата частъ отъ неговитѣ ученици му отговориха? Туй е сигурно защото Исусъ. Христосъ се занимава съ най-дълбоко скрититѣ интереси на всѣка личностъ и на човѣчеството изобщо; защото той третира въпроситѣ за отношенията на душата къмъ живия Богъ и вѣчността за всичко, що наричаме спасение на душата и усъвършенствуване на самоличността, за нескончаемитѣ копнежи на сърдцето да намѣри щастие, за крайния свършѣкъ на човѣшката история чрѣзъ послѣдния сѣдъ, за възобновяване и прославяне всемира. Да, трѣбва да се чуятъ постоянни оплаквания, че отговорътъ на тоя въпросъ относително Христа е произвелъ много прѣния и борби между съотечественици и народи. Но кой ли не разбира отъ дѣ идатъ тия оплаквания? Тѣй и трѣба да бжде: нѣща отъ дълбокъ характеръ. такива, като проблемитѣ на вѣчността, раздвижватъ най-силно човѣшката мисль. Извѣстенъ математически резултатъ или опитъ въ химията може да се приеме съ сравнително едногласие. Може да се гледа на грамадни подвизи въ техническия сѣдъ, като очевидни и себе обясними, защото туй е общеприето мнѣние. Но касае ли се за Исуса Христа, твоята съвѣсть, воля, тайнитѣ копнежи на душата ти, жаждата за всичко най-добро въ живота и за човѣчеството се възбужда силно у тебе. Захваща се силна

борба; тоя въпросъ отъ първа важность за Христа туря въ неуклончивъ, най-силенъ вѣрвежъ машинарията на вжтрѣшния нашъ човѣкъ.

Обаче знанието на Исуса Христа лично за насъ и за свѣта не обяснява напълно тоя очебиенъ, двигателенъ въпросъ за него. Нѣщо друго, което води сѣ къмъ сжщото направление, стои въ близко съприкосновение съ мнѣнието за Исуса Христа. Всички мощни сили, що сж се появили въ историята на човѣчеството, даже и да отговарятъ на най-жизненитѣ и важни въпроси на човѣшкото сърдце, стоятъ на извѣстенъ раздалечъ отъ насъ. Тѣ не съставятъ частъ, ни отломѣкъ отъ нашия собственъ животъ споредъ смисълъта на все извѣстната Германска пѣсенъ, дѣто се казва за единъ другаръ въ армията.

„Той е, като че ли, частъ отъ мене.“

Буда и Конфуции сж много далече отъ насъ, сжщо тѣй и Александъръ Велики, Цезаръ, Гьоте и Бисмаркъ; бездната на врѣме и пространство, на историческо развитие и смъртъ ни дѣлятъ отъ тѣхъ. Може да говоришъ, колкото щешъ за жизнерадостнитѣ мисли на тия велики герои, може да си най-дълбоко убѣденъ, въ богатството и мощната сила на тѣхнитѣ прицѣли и въодушевления, но сами тѣ и всичко, къмъ което тѣ се стрѣмеха и извършиха, се отдалечава отъ насъ на по-голѣмо, или по-малко разстояние, всичко чезне въ миналото. Въ своя сѣ по-нататѣшенъ ходъ историята безмилостно стри-ва всѣко човѣшко величие на прахъ. Вѣчното колело на врѣмето се обръща сѣ къмъ нови свѣтила въ човѣчеството; всички идеи и стремежи остаряватъ и даватъ

мѣсто на нови прѣобразованія, комбинации, прѣдприятия. Неуловимата сила на прѣходимостта е ужасителната страна на нашата зависимост отъ врѣмето.

Но всичко, що опитността ни вѣрно учи за човѣшкия животъ не е вѣрно касае ли се за Исуса Христа. Невъзможно е да го третираме, като личност, която е нѣкога съществувала, като човѣкъ отъ далечното минало, невъзможно е да го диримъ нѣйдѣ въ пространството, невъзможно е да се отнасяме къмъ него, като къмъ какъвъ да е обикновенъ прѣдметъ. И никога не ще се задоволимъ да го разучаваме по наученъ начинъ, да го анализираме исторически отъ точка зрѣние на хладнокрѣвенъ наблюдателъ, защото имаме на рѣцѣ свидѣтелството на неговитѣ ученици, споредъ което този който бѣ разпнатъ и погребанъ, е живъ не само далечъ нѣйдѣ отвъдъ звѣздинѣ простори, но между насъ. А това свидѣтелство е не само прѣдадено отъ поколение, на поколение, просто като прѣдметъ за прѣние, или като какъвъ да е историченъ разказъ, но самия Свети Духъ на живия Богъ, всемогъщъ и животворенъ, го е въодушевилъ и животворилъ. Този Духъ издига сѣция Христосъ отъ далечното минало, Исуса за когото сѣ засвидѣтелствували въ Библията ученицитѣ, до извѣстна висота и ни кара да вѣрваме, чрѣзъ опитъ, или силно вътрѣшно чувство, че той е съ насъ, ей, даже много близу при насъ. Тази е отличителната характеристика на Исуса Христа. И ето прѣди всичко въ какво неговата самоличностъ се отличава, кога се сравни съ всички други лица отъ историята: Той стои по високо отъ летежа и промѣната на вѣкове, Той засѣга съ присѣтствието си личния животъ на всѣкого. Той е неизмѣнимъ; Неговото живодатно присѣтствие обрѣща всичко минало. Тѣй щото думитѣ Конто самъ той каза сѣ вѣрни лично за него: „Богъ не е Богъ на мъртвитѣ, но на живитѣ.“ Този именно фактъ, който ние твърдимъ чрѣзъ опитъ за Христа, че Богъ, да се искажемъ съ думитѣ на Св. Павелъ, „е Духъ“, е причината поради, която такъвъ дълбокъ интересъ е свързанъ винаги съ въпроса за Исуса Христа. Защо сме тѣй заинтересовани лично въ себе си, защо нашето *себе* обрѣща съ неотемлима сила всички наши мисли и рѣшения? Защото е невъзможно да се освободимъ отъ своето себе, което ни слѣдва и прѣбжда въ насъ. Защо не се изостави въпроса за Бога въпрѣки атенстичнитѣ откази за съществуванетоъ Му, които се увеличаватъ всѣки день, въпрѣки всички възгласи, че Богъ си е отживѣлъ вѣка? Защото думитѣ на Псалмиста изказватъ вѣчно трайна и неуморна духовна истина:

„Господи, опиталъ си ме и позналъ си ме . . .

Ако зема крилата на зората

И се населя въ най-далечнитѣ краища на морето;

И тамъ ще ме настави ржката ти,

И твоята дѣсница ще ме удържи.“

Пс. 139, 1, 9, 10.

Защо въ проблемата за Исуса Христа се крие днесъ и всѣкога мощна сила, която раздвижва изъ дѣно глѣбинитѣ сърдечни? Защото е невъзможно само да запитаемъ: Кой *бѣше* Исусъ Христосъ? А защо трѣбва всѣкога да диримъ: Кой *е* Исусъ Христосъ? Защото съществува извѣстно убѣждение днесъ, което въ много случаи не е проучено, но е при все туй установено и дълбоко вкоренено, че ние не само говоримъ и проповѣдваме за живия Христосъ, но че той е въ дѣйствителностъ живъ. И отъ тоя вътрѣшенъ миросгледъ зависи или дълбока, животворна любовъ къмъ Него, или, напротивъ, дълбока омраза и омръщение. Никой не се тревожи по адресъ на умрѣли личности; само живитѣ, или по добръ, живитѣ между насъ, отъ чието присѣтствие не можемъ избѣгна, раздвижватъ сърдцата и постѣпкитѣ. Ето по коя причина Исусъ Христосъ ни тѣй мощно трогва,

Но, ако сега запитаемъ, кой бѣше Той, и въ свързка съ това, кой *е* Той, не простираме ли ржцѣ въ празнота и нищожество? Отъ нѣколко години насамъ се приема отъ много умове въ културното човѣчество, че Исусъ Христосъ не е историческа личностъ, а е просто измаменъ образъ на древната митология. Казва ни се, че Исусъ Христосъ е само въплотение или олицетворение на добръ познатата митологична идея, а именно: че спасението на човѣчеството е въ участъта, или смъртъта и въ възкресението, или възобновяването на Божеството. Споредъ тѣхъ Христосъ не прѣдставя нищо друго освѣнъ идеята за спасение, копнежъ за спасението на човѣшкия родъ. Исусъ, казватъ тѣ, е само въобраза историческа личностъ, която първитѣ християни проповѣдвали въ свързка съ умрѣлъ и възкрѣсналъ спасителъ на човѣчеството. Имамъ, значи, изкупителъ и спасителъ Исусъ Христосъ, който е само създаване на фантазията, а за трѣзви, положителни хора, каквито сме ние, Той ще е образъ, пѣленъ съ значение, наистина, но неистински фантомъ. Едно отъ най-тревожнитѣ впечатления на днешната епоха е какъ хиляди по свѣта се събуждатъ, като отъ кошмаръ и дишатъ по-свободно, щомъ имъ се каже, че Исусъ Христосъ е нищо. А хората възприематъ тая вѣстъ, защото имъ се ще да се отърватъ отъ Него, отъ Неговата обезпокоителна светостъ, отъ призова Му къмъ покаяние, ей, отъ милостта на Неговия Кръстъ, прѣдъ чиято свѣтлостъ всѣка земна слава е нищета. При все туй една отъ най-насърдчителнитѣ прояви днесъ е, че, като плодъ на най-дълбоки религиозни убѣждения—не отзивъ само на библейскитѣ учения, но като резултатъ на лична опитностъ, която се съгласява съ Библията, се чуе протестътъ на хиляди противъ поменатото учение да се прѣмахне Христосъ, като историческа личностъ. Това различие на мнѣния ни насочва къмъ контрастнитѣ миросгледи на свършмената епоха относно тоя жизненъ въпросъ на християнското учение.

Не е нужно да кажемъ нищо позече освѣнъ да твърдимъ съ чиста съвѣстъ, че всѣко солидно, непрѣдрзсждно разслѣждане ни води къмъ научно признаване, че, да се отрича исторически Исусъ Христосъ е криво и крайно прѣнебрѣжение на историчнитѣ документи. Невъзможно е да влизамъ сега въ подробности, за да потвърдя казаното, но достатъчно е да спомена минувайки, че е немислимо да се разбере, какъ ап. Павелъ проповѣдва Исуса Христа исторично, дълбоко психологически и съ свое съвѣсъмъ характерно съдържание безъ историчния заденъ планъ на една дѣйствителна личностъ, онази на Христа.

Да спомена ли и факта, че портретътъ на Исуса Христа въ първитѣ три евангелия е отъ такава индивидуализирана естественостъ, щото мисълта за поетично създаване е просто невъзможна. Гуй се вижда още отъ притчитѣ на Исуса, дѣто врѣдъ личи абсолютно наблюдение на природата и живота, присѣще на една извѣстна личностъ.

Но трѣбва да спомена поне единъ конкретенъ фактъ, за да не излѣзе, че се занимавамъ само съ общности. Ако човѣшкиятъ, или юдео християнскитъ копнежъ за спасение е създакъ образа на Исуса Христа, ще трѣбва да намѣримъ въплѣтствие, че този човѣкъ е зель прицѣлна точка въ живота, изкуплението и спасението на хората. А въпрѣки всички изопачения, които се налагатъ на прѣдставлението, което евангелиститѣ даватъ за Исуса, горното е съвѣсъмъ невѣрно въ случая. Истинскитъ Исусъ въ нашитѣ евангелия живѣе само и винаги за Неговия Баща въ небето, „Да се свети името Твое, да дойде царството Твое, да бже волята Твоя, както на небето, така и на земята.“ Богъ е Исусовия прицѣлъ, Богъ трѣбва да се прослави въ свѣта. Богъ да завлада свѣта, Божието царство.—ето Исусовата прицѣлна

точка. Разбира се, тоя прицѣлъ включаваше също изкуплението на човѣчеството, примирение на грѣшници, защото Богъ, който трѣбваше да се прослави въ свѣта е неговъ Баща, а синътъ, Исусъ Христосъ е Изкупителъ и Спасителъ, чрѣзъ когото Богъ трѣбваше да се прослави. Въ всѣки случай Исусовитѣ прицѣли не засѣгатъ само хората, тѣ не свършватъ у насъ въ нашето лично спасение и усъвършенствуване; тѣ засѣгатъ Бога, тѣ иматъ за крайна цѣлъ Бога. Исусъ се интересува главно въ Бога, както би трѣбвало и за насъ Богъ да е най-вѣрховниятъ ни интересъ. Ние, хората, прѣдставяваме интересъ за Исуса само отъ гледна точка на Бога и въ Бога. Ето една черта отъ характера на Исуса Христа, която никакво човѣшко изкуство, ни копнежъ за спасение, който винаги се изкачва отъ земни нишини къмъ небесни простори, не сж възродили въ човѣшки духъ. Исусъ, като създание на въображението, би билъ антропоцентриченъ. А Исусъ въ Евангелията е съвсѣмъ различенъ; Той е истина, която се приема и присвоява доброволно, а не съставена по прѣдложение въ ума.

Туй ни връща пакъ надирѣ къмъ нашия въпросъ: Кой бѣше Исусъ Христосъ? А стѣпваме сега на солидна земя, като поставяме тѣй въпроса.

Кой бѣше Той? На първо мѣсто забѣлѣзваме, че Неговото съвършено човѣшко естество е фактически доказано. Той е, като насъ, въ чувствително психичнитѣ вълнения, въ гладъ, жажда, умора, сгядание; но най-важно е да съблюдимъ човѣшкото Негово естество въ вжтрѣшния миръ. Да не мислимъ, че моралния животъ му бѣ даденъ на готово, както не се дава и намъ. Той мина прѣзъ извѣстно развитие на доброто. Даже, ако посланието къмъ евреемъ не твърдѣше тоя фактъ, ние ще намѣримъ въ собствената Негова биография, че Той се „научи на покорностъ“ (Евр. 5:8). Отъ туй не се разбира, че въ нѣкои случаи Исусъ може да е билъ непокоренъ на Отца си. Не се срѣща никаква дира на скръбно покаяние у Него. Абсолютно необосновано е съвършенното вѣрване, че молитвата, съ която Той научи ученицитѣ си да се молятъ, е била произнесена отъ Него включително извѣстното намъ пето прошение. Но Той трѣбваше постоянно да прави нови рѣшения за добро, за изпълнение божествената воля, а заедно съ туй у Него сѣ нарастваха добритѣ желанія, тѣ ставаха се полесни и Неговитѣ волеви стремѣжи се сливаха сѣ повече и повече съ божественитѣ. Ето какъ у Христа се проявя сжичинския характеръ на растене, на прогресъ, на развитие. Той бѣше, значи, не само добъръ, както е Богъ, но мина прѣзъ опитъ и старание, за да се издигне до морална висота. Ето защо Христосъ се отказа най-смирено да проповѣдва абсолютна доброта. Туй се прѣдоставя само на Бога. Слѣдователно, при всичката си доброта, Христосъ постоянно растѣше въ добро. Той бѣше морално такъвъ, какъвто ние трѣба да сме. Съ туй морално усъвършенствуване се обяснява и факта за сериознитѣ изкушения, които го връхлетѣха въ началото на Неговата земна кариера. Възможно бѣше да имъ се отгаде. Той можеше да дѣйствува по собствени влѣчения, а не по волята на Бога Отца. Въ такъвъ случай снoшението Му съ Бога щѣше да се прѣкъсне. Тия сж чуднитѣ и категорични критерии на Неговото човѣшко естество, които трѣба да приемемъ; въ противенъ случай ще го изолираме съвършено въ неисторична, свръхестествена висота, далечъ отъ всѣко полесражение

Нека съблюдимъ сжщо частичния фактъ само споменатъ до тука, че Исусъ Христовата доброта се състои въ подчинение на Бога, на Неговата служба. Истина, да се служи на Бога е най-големата честъ за кой да е човѣкъ, но това божествено служене е придружено съ значителни ограничения на личната свобода и съ много

жертви. Какви сж били, именно, тѣ. За Исуса Христа, е невъзможно да кажемъ въ подробности, но ще споменемъ само двѣ отъ най-важнитѣ. Естествено е за всѣки човѣкъ да се чувствува най-щастливъ, кога намѣри за способноститѣ и приспособленията си най-шириния възможенъ просторъ. Свѣтликътъ трѣба да изпълни вредъ съ радостъ; да даде топлина, унапрѣдъкъ. А никога човѣкъ не е билъ тѣй надаренъ съ тоя пламъ, както Исусъ Христосъ. Ще кажемъ по-нататъкъ, че Той съставяше частъ отъ Бога, ползуваше се отъ права на безконеченъ животъ. Христосъ имаше властъ надъ всички човѣшки естества, надъ всички сѣрдца. Тѣй, щото Той би могълъ съ тия сѣрдца на рѣцѣ да упражни мощно влияние по цѣлъ свѣтъ, да се прочуе въ далечнитѣ и близки земни краища. Колцина очакваха тогава за Спасителъ, като Него, безъ да знаятъ, че Той се е явилъ. Но, защото Христосъ се покоряваше на Бога Отца, Той трѣбаше да се ограничи само въ избрания малъкъ израелевъ народъ. Всѣкой, който трѣба да се ограничи въ дребни нѣща, въ тѣсенъ кръгъ за работа, намира най-добъръ примѣръ въ лицето на Исуса Христа. Той чувствуваше, че е ограниченъ. Въ Иоановия разказъ за Исуса, ние четемъ, какъ Той учеше ученицитѣ да се стремятъ къмъ по-големи нѣща! А другото слѣдствие на Неговата подчиненостъ на Отца бѣше: Краткостта на Неговия животъ, толкозъ бързото прѣкъсване на залочнатата работа, смъртта съ всичкитѣ нейни естествени терзания, очевидния неуспѣхъ, прѣкъсването на любещитѣ връзки съ Отца, ако и да само за минута. Нищо друго, освѣнъ благопокорността къмъ Бога го заведе въ тъмната нощъ. Колко много всичко туй прилича на човѣшко поражение, на човѣшка агония, на човѣшко надмощно безсиліе!

Но нека разгледаме друга послѣдна характеристика на Христовото човѣшко естество. Трѣба да наблѣгнемъ именно на нея, за да покажемъ, кой е въ дѣйствителностъ Исусъ Христосъ. Той е човѣкъ, който знае да се моли. Той се съобщава съ Бога по начинъ, достъпенъ за всички хора. Той не се ползува нито въ единъ случай отъ сѣрдства, които сж приспичи само Нему. Той не се издига нѣдѣ въ нѣкакви блѣскави висоти край божествени прѣстоли. Той се моли на Бога. Чрѣзъ молитвата Христосъ се спазва въ близко съприкосновение и единство въ Бога. Чрѣзъ молитва той съзира каквато е Божиата Воля за Него. Въ отговоръ на молитва. Той приема божествена сила и любовъ и властъ да прощава грѣхове, да извършва чудеса, даже да възкрѣсва мъртви. Тоя видъ молитва, която ни се описва най-вече въ евангелието на Иона, е дѣтиска въра въ Бога, че Той му дава всичко пужно за да Го прослави въ свѣта. Тая въра, която би трѣбало всички да имаме, е безусловна, всесърдечна. Ето какъ Исусъ се моли и приема въ слѣдствие дарове, които ние не приемаме. Христосъ приема спасителна мощъ отъ Бога, която има свойството да се приспособи на всѣка човѣшка болка, на всѣка печаль въ свѣта. Отецъ, както ще видимъ, го въздига по слѣ при себе си, за да стане частъ отъ Неговото божество, за да може да разполага царствено съ тая сила, като свое собствено притежание. Ние не приемаме отъ Бога тая спасителна сила, ние не ще станемъ сами *Христосъ*; намъ се дава св. Духъ, който ни спасява; а тоя св. Духъ съ всичкитѣ Негови мощни прѣимущества ни се дава само чрѣзъ Исуса Христа. Въирѣки тази голѣма разлика, сѣ пакъ стои прѣдъ насъ фактътъ отъ първостепенна важностъ, че молещиятъ се Исусъ занимава сжщото положение спрѣмо Бога, на което човѣкъ има пълно право. Да повторимъ: въ естествения, чувственъ животъ, въ развитието на собствениѣ характеристики, въ подчинението на Бога даже до смъртъ, въ молитвеното съобщение съ Бога, което направлява всички обстоятелства

въ живота, въ всичко туй Христосъ е сжщински смъртенъ човѣкъ. Финалната дума за Него въ тая насока ще бже: „Ессе homo“ (ето човѣкътъ!)

Отъ всички тия факти става понятно, защо въ свѣрмения свѣтъ, който гледа къмъ всичко съ изпитателенъ погледъ, се е разпространило до толкозъ убѣждението, че Исусъ Христосъ е билъ нищо повече отъ човѣкъ като кой да е отъ насъ. Прибавъ-тъ, разбира се, че той е билъ *особенъ* човѣкъ, който може да се класифицира само наредъ съ хората. Никой не е тѣй прѣдвидѣлъ тая бжеща присжда и възможнитѣ разтълкувания на Исусовия животъ, както самъ Господъ Богъ — Защото туй е значението на Неговата вѣсть къмъ Иоана Кръстителя: „И блаженъ е, който се не съблазни въ мене“. (Лука 7; 23). Споредъ Исуса, ние извършваме цѣлъ подвигъ, ако сполучимъ да гледаме на Него, като на свѣрхчовѣкъ. Свѣрхсгесгвеното у Христа се крие

подъ недостъпно було. Ето защо нашитѣ свѣрѣменици, го считатъ за самочовѣкъ. Професоръ Харнакъ отъ берлинския университетъ провъзгласи въ конгреса на либералнитѣ, прогресисти християни, че, „всѣко твърдение за Исуса Христа, което отива по-нататъкъ отъ нашия мирогледъ за Него, като човѣкъ, е немислимо да се приеме, защото иде въ стѣлкновение съ Исуса, като исторична личностъ“. Невъзможно е, обаче, да не признаемъ, че отъ тая гледна точка Исусовия образъ става смжтенъ и неопрѣдленъ. Дълбоко необясними противорѣчия, даже невѣроятности, ще се появятъ въ свръзка съ Неговия животъ. Понятно е тогава отъ дѣ се поражда тоя хаосъ на свѣрѣмени свободомислящи възгледи за Исуса. Понятно е защо извѣстни критици отдаватъ безъ никакви доказателства ненормално умствено състояние на Исуса и душевна болзненостъ.

(Слѣдва).

Признаци на Духовна пробуда.

(По поводъ новооснованото дружество „Живо Слово“)

Нѣщо прѣди двѣ седмици, чрѣзъ вѣстницитѣ и църквитѣ, софийскитѣ граждани бѣха поканени да посѣтятъ »Славянска Бесѣда« за да се запознаятъ по-отблизу съ устава и цѣлѣта на новооснованата Пастирско-Благословска група »Живо Слово« и заедно съ това да изслушатъ реферата на иеромонаха Михаила върху »Свѣрѣмненното невѣрие«. Отзивътъ на тази покана бѣше много насърчителенъ: салонътъ на Бесѣдата бѣше прѣпълненъ съ внимателно слушателство, дотолкозъ щото мнозина трѣбваше да стоятъ на крака. Освѣнъ нѣколко отъ столичнитѣ свещеници, бившиятъ Скопски митрополитъ Теодоси и Епископъ Варлаамъ, присжтствуваха и двама отъ синоднитѣ старци — митрополититѣ Симеонъ и Антимъ. Споредъ увѣренията на нѣкои свѣдущи лица, инициатори на това дѣло били прѣподавателитѣ въ духовната семинария, но рѣшителната стѣпка за реализиране на тази идея била зета слѣдъ като се усигурила подкрѣпата и високото благоволение на Синода.

Слѣдъ обикновената молитва и пѣсень, свещ. Апостолъ Георгиевъ, прѣдседателътъ на групата, съ една плавна и увлѣкателна рѣчь за цѣлѣта и върховната нужда отъ проповѣдане живото слово Божие между народа, прочете устава на дружеството. Послѣдва една крайно умилителна пѣсень отъ църковния хоръ, която прѣдрозположи слушателството за реферата на иеромонаха Михаила, прѣподавателъ въ семинарията, върху »Свѣрѣмненното невѣрие и нашата задача«. До колкото можахме да слѣдимъ отъ далечъ развитието на темата, младиятъ пропо вѣдникъ като изтѣкна застрашителния размѣръ на прѣобладающето невѣрие у насъ посочи като виновници на всичко това 1-во крайнитѣ отрицателни течения; 2-ро липса на възпитание и вѣроучение въ училищата; 3-то настроението на печата и на книжнината изобщо; 4-то липса на религиозностъ у нашитѣ държавници и народни водители и 5-то сложилото се криво мнѣние между нашата интелигенция че положителната наука непризнава притязанията и подкопава самитѣ основи на Християнството. Срѣщу тѣзи точки нѣма какво да каже; тѣ сж скърбни но неопровержими факти. Но струва ни се, че тая диагноза не е изчерпателна или напълно безпри-

страстна. Говорителътъ нѣмъ смѣлостъта безбоязнено да посочи на прямия и най-опасния разсадникъ на невѣрието у насъ, именно **липса на сжщинска набожностъ, на истински духовенъ животъ въ мнозина отъ черното и бѣлото духовенство**. Въ своя побѣдоносенъ вървежъ за покорение свѣта на Христа, религията на Богочеловѣка най-много е страдала отъ разврата, грабителството и лѣнивия съблазнителенъ животъ на разни лѣжеслужители папи, фанариоти, владици, калугери, пастори и свещеници на изтокъ и на западъ, въ срѣднитѣ вѣкове и въ новитѣ врѣмена. Знаемъ за църковни общини въ Македония и България които не само сж се изневѣрили, но сж и кански пропищѣли отъ поведението на своитѣ духовни пастири. Тѣй напустнато и омамощено отъ продължителна липса на духовна храна, отчаяното стадо е готово да се подведе и изложи на каквили не разрушителни течения. Ето тука е главниятъ източникъ на злото, тѣй картинно изложенъ въ 34-та глава отъ книгата на пророка Езекииля. А когато става дума за цѣрене на болката, не засегнатъ ли се и най-болѣзненитѣ части, никакво трайно добро не може да се постигне.

Слѣдъ прочитането на реферата, многобройното слушателство се разиде съ видимо задоволство отъ всичко видено и чуто. А това, естествено, ни наведе къмъ мисълѣта за благоприятната почва и широко отворенитѣ врата, въ проповѣдане на живото Слово Божие между гражданитѣ на столицата. Мжже и жени, учени и прости се виждаха да проявяватъ една голѣма жажда за слушане животодавитѣ истини на евангелието. Пробуда на сжщото религиозно чувство, най-вече, се констатира при конференциитѣ на Г. Еди миналата седмица. Има ли говорителъ, изпратенъ отъ Бога и кръстенъ съ Духъ Свети, билъ той епископъ или свещеникъ, българинъ или даже чужденецъ — посланикъ Христовъ, който да открива сждбитѣ Божии и да излива балсамъ върху болното сърдце, ще се намѣрятъ хора да го слушатъ. Това е отраднo явление. Но кждѣ трѣбва да се нудятъ хората да слушатъ проповѣдѣта на Словото Божие? Отговаряме, на всѣкждѣ — дѣто грѣхътъ кипи и върлува, но най-много въ Божиитѣ Храмове при богослужението. Ако Пастирско-Богословската Група се

рѣши да прѣдприеме една усиленa дѣйностъ съгласно духа и буквата на устава, тя ще трѣбва да окупира съ живото слово не толкозъ салонитѣ на проповѣдническитѣ братства, *но самитѣ църковни здания съ тѣхнитѣ катедри*. Защо сж тѣзи амвони, ако не за проповѣдане Словото Божие? Тамъ, въ скинията Божия, при славословието, смиренитѣ молби и благоговѣйното настроение се прѣдразполагатъ богомолцитѣ да слушатъ и приематъ вдъхновителната проповѣдъ. Почнатъ ли еднѣжъ църквитѣ да снабдяватъ редовна и изобилна духовна храна, гладувачето стадо скоро ще се прибере; църквата ще стане сжщинска Витесда — убѣжище, дѣто духовно болнитѣ намиратъ изцѣление въ живитѣ води. Тази духовна нужда на пасомитѣ еднѣжъ, удовлетворена, тя ще доведе до една неминуема, но разумна и цѣлесъобразна реформавъведена отдавна въ Англиканската църква — скжсяването на литургията и нареждане столове за слушателството, а най-вече за старитѣ, тѣлесно не мощнитѣ и брѣменнитѣ.

Всичко това своеврѣменно ще се наложи и други неочидани благословения ще послѣдватъ, ако хубавото начинание утрае, ако то прѣживѣе убииствената апатия, която е покосила живота на толкозъ много полезни организации, които се основаха съ шумни възклициания и свѣтли надежди, но умрѣха прѣди да заживѣятъ! Като пишемъ тѣзи редове, неволно ни иде на ума че сме чели и слушали нѣкога за тѣй нареченото **Етическо Дружество** — громко име съ благородна цѣль, но днесъ, уви, отъ него и

за него нищо се не чува!... А колко тжжно е впечатлението, и колко тежкъ и дори убииственъ е ударѣтъ що се нанася на устрема и прѣдприимчивия духъ въ младото поколѣние, когато вслѣдствие на нерадение, липса на постоянство или докаченостостолубие, културнитѣ ни дружества капятъ еднѣ слѣдъ друго. Ако, **не дай Боже**, сжщата сждба постигне и Пастирско-богословската група, посрѣщната съ такъвъ възторгъ отъ всички и основана при толкозъ благоприятни условия, разочарованието ще бжде повече отъ съкрушително и послѣдствията печални. Но ние вѣрваме, че групата »Живо Слово« е наврѣменна рожба на назрѣлитѣ духовни нужди на народа и като подиета отъ надежитѣ богословски сили около Синода и семинарията, тя има всичкитѣ срѣдства на разположение за да стане мощенъ факторъ, стихийна духовна сила не само въ църквитѣ и населението въ столицата, но и въ цѣлата страна. Ако групата съ дѣйността си се залови за юнашки подвигъ въ работното поле, въ непродължително врѣме тя ще прѣдстави силенъ отпоръ на невѣрието и безнравствеността, и ще създаде цѣла епоха въ разцвѣта и засилването на живото християнство. На свършкъ, нека кажемъ, ние българитѣ — евангелисти съ радостъ посрѣщаме появата на новата организация. Въ дѣйността си, ако вѣрвимъ по духа и стѣпкитѣ на живия Христосъ, ние не можемъ да си съперничимъ нито да се прѣслѣдваме, напротивъ ние ще имаме нѣколко допирни точки, и ще застанемъ *заедно* въ фронта на ожесточената борба срѣщу невѣрието и крайнитѣ отрицателни течения въ страната

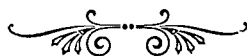
Религия на сърдцето

Религията е назначена да е животъ, не спекулативна истина; не истина разисквана и разклащана, но истина, съ която живѣе човѣкъ и се храни, истина прѣвръщана въ ежедневна храна на душата. За туй, туряйте въ дѣйствие назначението на религията. Не говорете само за религия, но живѣйте религията. За религията казвайте: „Нуждая се отъ нея религията), не за да разрѣшавамъ спорни въпроси или да рѣшавамъ съмнителни запитвания, но за да бжда умждряванъ, отъ нея утѣшаванъ въ своитѣ скърби, та да излѣза побѣдителъ въ своитѣ изкушения.“ Рѣшете се да се запознаете съ тази страна на религията. Ние не казваме, че прѣпириятъ е непотрѣбна, или че вѣрата, както е въ Исуса, нѣма нужда отъ защита; ние казваме, какво тази защита не е това, отъ което се нуждаемъ за да станемъ щастливи, колкото и да е потрѣбна тази защита за нашата безопасностъ. Укрѣпления сж много потрѣбни, разбира се, за безопасността на единъ градъ; на стѣнитѣ трѣбва да има топове и хора изкустни да стрѣлятъ съ тѣхъ; но укрѣпленията не даватъ ни храна ни утѣха ни наслада; тѣ не могатъ да замѣстятъ ни провизии ни паркове ни приятни за разходка мѣста.

Бждете увѣрени че религията има свойгѣ ресурси, своитѣ паркове, своитѣ увеселителни мѣста. Недѣлите се навѣрта винаги около укрѣпленията на религията, но рѣшете се да влѣзете въ градинитѣ и да се разполагате въ увеселителнитѣ й мѣста. Съ други думи, старайте се съ всичкитѣ си сили, въпрѣки всички мъжнотии

и липсата на симпатия отъ хората, въпрѣки всѣка съпротива, що срѣщате, да живѣете, въ дълбинитѣ на душата си, въ съобщение съ Бога — съобщение, тихо, сладко и непрѣкъснато. Може да паднете много пжти на день, изпърво, въ старанието си да поддържате онова хубаво, деликатно душевно състояние, което не се скъсва изведнѣжъ отъ страстта или себеугаждането; онова душевно състояние, на което двѣтѣ главни съставни части сж: вѣра въ Бога и любовъ къмъ човѣка. Но изцѣрете раната чрѣзъ кръвта и благодатиа Христова, и опитайте се пакъ. Вие ще напрѣдвате малко по малко въ Божията школа, но ако и бавенъ напрѣдкътъ е сигуренъ. Когато дѣйствително се запознаете съ промѣнитѣ на духовния животъ, когато се стараете да пазите иглата на сърдцето си тѣй, че да сочи къмъ полюса на божествената любовъ, и намѣрите че тя се колебае подъ ежедневна опитностъ за грубото морско люлѣне на този свѣтъ, не ще има нужда тогазъ да ви се напомня за нуждата отъ изучаването на Свещеното Писание. Интересътъ въ всички други съчинения ще намалѣе и блѣдне въ сравнение съ интереса въ священитѣ книги. Тѣзи книги сж за сърдцето, и послѣдното когато се събуди и се заинтересува въ религията, се привлича отъ тѣхъ съ непротивимъ магнетизъмъ. Не ще има нужда тогазъ да ви се свидѣтелствува за чудесата на Божия законъ, защото (кто ви само ще ги съзре, ще ги живѣе и ще се наслаждава въ тѣхъ. — E. W. Lige.

Прѣвелъ: Д-ръ Ст. Томовъ.

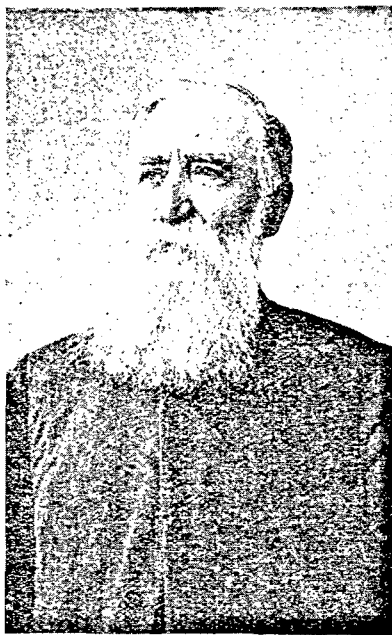

Единъ забравенъ благодѣтель на Българския народъ.

Не отдавна чрѣзъ една покана изпратена ни отъ дирекцията, ние се научихме че на 10 того въ единъ отъ салонитѣ на Робертъ Колежъ се е държала възпоминателна служба за блаженопочившия Д-ръ Албертъ Л. Лонгъ за 29 години поддиректоръ и професоръ по естественитѣ науки въ това много заслужило на народа ни учебно заведение. Отъ срѣщитѣ и разговоритѣ що сме имали въ София и другадѣ изъ България съ голѣмото число свършивши въ Робертъ Колежъ явствува, че Д-ръ Лонгъ съ благия си, кротъкъ и симпатиченъ характеръ е оставилъ неизгладими дири отъ добро въ сърцата на тѣзи които днесъ сж повикани да направляватъ сѣдбитѣ на българския народъ. Всички, съ умиление си спомнятъ за думитѣ и дѣлата на този рѣдъкъ християнски възпитателъ, филантропъ и българолюбецъ. Той посвети живота си и иждиви силитѣ си за всестранното възраждане на народитѣ отъ Близкия Изтокъ, а най-вече за нашия народъ. Въ свръзка съ тази възпоминателна служба Г-нъ Руселиевъ излѣзна въ Соф. Вечерна Поща съ двѣ хубави статии въ които очерта живото участие и заслугитѣ на Д-ръ Лонгъ въ политическото освобождениена България. Тѣзи статии дойдоха тъкмо на врѣме за да ни напомнятъ не само дълга отъ признателностъ къмъ паметъта на нашитѣ благодѣтели, но и нѣщо по-вече. Дано да е настъпило врѣмето когато многобройнитѣ му ученици и признателна България ще знаятъ по добръ да се отплатятъ, не само къмъ скъпата му паметъ, но и къмъ онужденитѣ му днесъ дѣщери. Нека сторимъ дълга си долѣто не е станало късно.

Като става дума за заслугитѣ на Д-ръ Лонгъ, ние трѣбва да прѣскачимъ двадесетъ и деветъ годишната му плодотворна дѣйностъ като професоръ въ Робертъ Ко-

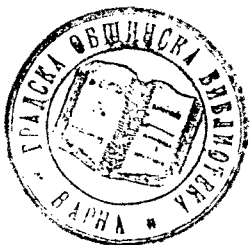
лежъ и да разтърсимъ страницитѣ отъ ранната му мисионерска работа въ Шуменъ, Търново и Цариградъ. Въ послѣдния градъ, като единъ отъ рѣдкитѣ познавачи на български и старо-български езици, ние го намираме всецѣло посветенъ на книжовна работа за духовната просвѣта на едва що разбудилия се отъ вѣковенъ сънъ български народъ. Като редакторъ на първата мѣсечна Зорница, прѣводачъ на Българската Библия, Пѣтешественика, Д-ръ Лонгъ е принесълъ неоцѣнимъ услуги не само на малкото число български евангелисти, но и на цѣлокупния български народъ. Съ Писание на Вет. и Нов. Завѣтъ за повече отъ 50 години е било разнасяно въ стотини хиляди екземпляри, та едва ли би се намѣрилъ уменъ човѣкъ днесъ който да оспорява грамадното му влияние въ сформирването на езика и бита на народа. А като отворимъ нашитѣ Свещени пѣсни, ние намираме че нѣкои отъ най-сладкозвучнитѣ като 20-та, 60, 61, 112, 114, 184 и много други сж били или прѣведени или съставени отъ Д-ръ Лонгъ. Като четемъ благодатното Слово Божие на матерния си езикъ, и като пѣемъ пѣснитѣ сионски, нека хвалимъ Бога за дѣто е проводилъ въ зората на нашето възраждане своя прѣдланъ рабъ, който като сияюще свѣтило

Д-ръ Албертъ Л. Лонгъ.

напхти народа ни къмъ истинска просвѣта и свобода.

До ушитѣ ни е стигналъ слуха, че проф. Ст. Панаретовъ отъ Робертъ Колежъ се е завзелъ да напише биографията на мастития труженикъ-филантропъ. Свършившиятъ колегията и всички добри българи съ радостъ ще посрѣщнатъ тази биография и съ още по-голѣма благодарностъ и полза ще я прочетатъ. Народъ който знае какъ да увѣковѣчи паметъта и заслугитѣ на своитѣ благодѣтели заслужва да живѣе дълготраенъ щастливъ животъ.

ГЛАВА VII Тежки думи.

Максъ Лесли чу за резултата отъ сѣмейнитѣ обяснения съ Хюго. Споредъ него новиятъ домовладика постъпваше тактично, даже великодушно къмъ полубратята и сестритѣ си. Наистина, фактътъ, че Хюго билъ жененъ и ималъ даже свое дѣте, обезкуражи до голѣма степенъ Макса. Но той сѣ хранѣше надежда, че Хюго ще земе на себе си отговорността да уреди Ерменгардиния въпросъ. Значи, трѣбаше да се узнае, колкото е възможно по-скоро, какви сж плановѣтѣ и разположението на новия господарь.

Право е казано, че сребролюбие то е коренъ на всичко най-зло въ свѣта. Максъ считаше за практично и даже най-благоразумно рѣшението си да използвавъ бо-

Домовладиката.

(Прѣводъ отъ английски)
(Продължение)

гата зестра за добри цѣли, а не прѣдвиждаше, че всичко това го води къмъ користолюбие и прѣдательство. Безъ да признава сжществуването на единъ Богъ на небето и земята, той си създаваше свой богъ на ласкави сполуки.

И тъй Максъ подири Хюго въ канцеларията, дѣто го намѣри, заобиколенъ съ купъ книжа Домовладиката го прие вѣжливо и запита съ що може да му послужи.

— Ида при васъ, Максъ почна веднага, по работа, тѣсно свързана съ моето бждеще щастие. Вие трѣбва да знаете, че азъ съмъ сгоденъ за вашата полусестра Ерменгарда.

Хюго клюмна глава утвърдително.

— Не съмъ богатъ продължи Максъ, но си имамъ скромна самоподдръжка. При това прѣдначерталъ съмъ си извѣстенъ пжтъ. . . Не е нужно да ви безпокоя съ по-

дробности, но трѣба само да ви кажа, че имамъ прѣдъ видъ да постигна нѣщо, за което ми сж потрѣбни много трудъ и пари. За това съмъ много пжти мислилъ, че е по-добрѣ да не се женя. Даже, когато усѣтихъ, че заблюбвамъ сестра ви, азъ се борихъ дълго съ чувствата си. Но любовта наддѣлѣ, и азъ имахъ щастнето да ме възлюби и тя въ замѣна. Разпразихъ на покойния г-нъ Калонеръ, какъ стоятъ моитѣ работи, и той обща изведнажъ да даде на дщера си двадесетъ хиляди лева зестра. И всичкитѣ ми грижи по оженването се, разбира се, прѣмахнаха. Но внезапната негова смъртъ промѣни всичко, та ида сега да ви питамъ дали не е прѣдвиденъ влогъ за Ерменгарда въ завѣщанието му.

Максъ знаеше много добрѣ, че нѣмаше подобно нѣщо, но за улеснение скрои така въпроса.

— Колкото баща ми е ималъ възможность да остави, завѣщалъ е да се сподѣли по равно между четиритѣ дѣца отъ втората женидба, отговори Хюго. При това зная, че сѣмейниятъ адвокатъ не очаква да се натъкмятъ повече отъ дванадесетъ хиляди лева.

Максъ си прѣхпапа усната.

— Тогава, каза той, работитѣ се измѣнятъ съ вършено

— Да, потвърди Хюго съ извѣстна студенина, която затрудни Макса да прѣдложи другия въпросъ, при все, че бѣ дошелъ твърдо рѣшенъ да го прѣдстави.

— Цѣ: ми позволете ли да ви задамъ единъ прякъ въпросъ? Каза Максъ слѣдъ минутно мълчание.

Хюго пакъ клюмна глава

— Откровеността не ме обижда никога, каза той. — Говорете!

— Трѣбва да ви запитамъ само това, отговори Максъ прибързано, дали не ще сте съгласни вие — като се има прѣдъ видъ, че наслѣдихте имуществото на г-нъ Калонеръ толкозъ по-рано, отколкото се прѣдполагаше, — дали не ще сте съгласни да доставите общаната сума за Ерменгардиното оженване.

Хюго вии изпитателно погледа си у Макса, който бѣ принуденъ да завърне своя. Той не се срамуваше отъ положението, което бѣ заелъ, нито отъ изговоренитѣ думи, но не позволяваше да проникнатъ въ глѣбинитѣ на душата му.

Хюговиятъ отговоръ се забави.

— Каквото сторя за едно отъ бащинитѣ си мало-възрастни дѣца, каза той, ще трѣба, разбира се, да го сторя за всички. Защо Ерменгарда да се постави по-горѣ отъ другитѣ? А при това, като знаете, че и азъ имамъ свое дѣте, немаъ ще очаквате да вложа за моитѣ полубратя и сестри сжщитѣ суми, които би имъ приготвилъ баща имъ?

Максъ не отговори. По-послѣ каза само —

— Прѣдполагамъ, че всичко това е намѣсто отрицателния ви отговоръ. Бѣхъ, наистина, много глупавъ да очаквамъ нѣщо друго.

— По-добрѣ ще е да го приемете за такъвъ, Хюго каза хладнокрѣвно. Мжчно е да узная отъ сега, какви сж длжноститѣ ми къмъ роднини, които почти не познавамъ. Желая да съмъ справедливъ въ всичко, но имамъ и свое дѣте, та по-добрѣ ще е да не се завързвамъ съ залози и обѣщания. Вие се обичате съ Ерменгарда, имате си и скромна самоподдржка; и тя ще има въ всѣки случай достатъчно за личнитѣ си нужди. Остава само да разрѣшите, дали любовта ви е доволно силна да ви примири съ тия условия на живота. Не виждамъ никаква причина, защо да се промѣнятъ плановѣтѣ ви. Отъ краткото ми опознанство съ Ерменгарда съмъ дошелъ до заключение, че дребни парични въпроси не биха въ никой случай засѣгнали чувствата и. Вамъ прѣдстои да разрѣшите дали сподѣляте нейната незаинтересована любовь.

Максъ поблѣднѣ и стана да си върви. Той се усѣти, че Хюго Калонеръ отгатна дълбокоскритата тайна въ душата му. И се почувствува обиденъ.

— Имамъ честь да ви поздравя съ с'богомъ, той каза съ равнодушенъ поклонъ.

Хюго повърна поклона и се върна да изучва книгата си. — Това добро момиче не е за такъвъ среброловецъ, си каза той. Ако не се наима да я земе безъ пари, то по-добрѣ е да я остави за нѣкой по-достоеенъ. Ще и натъкмя сумата само, ако се рѣши да я земе безъ нищо. Въ всѣки случай не ще и помогна да падне въ ржцѣтѣ на среброловецъ.

Послѣ Хюго се залови пакъ на работа съ интендантскитѣ книжа и забрави съвършено Ерменгарда и нейния въпросъ.

Въ туй врѣме Максъ крачеше бързо къмъ залата въ най-неприятно разположение на духа. Въ тоя моментъ той прѣзираше Хюга тѣй, както Гепси: и се ядосваше на себе си, че се поставилъ злѣ прѣдъ Хюго, че издалъ повече, отколкото трѣбваше.

Но Ерменгарда и сестра му, която дойде съ него въ Кулитѣ оня день, не бѣха въ залата. Тѣ се разхождаха дружно изъ просторнитѣ градини; Мартъ отстѣпяше вече прѣдъ априли; моравитѣ се кичеха съ пѣстро цвѣтни анемони и иглики: въ лѣхитѣ цвѣтѣха разкошни пролѣтни цвѣта.

Двѣтѣ приятелки седѣха на сѣнка въ лѣтния павилионъ, когато Максъ дойде при тѣхъ. Тѣ познаха изведнажъ по лицето му, че е много смутенъ.

— Какво има, Максе, Ерменгарда каза нѣжно.

— О нищо той отговори набързо, като завръщаше лицето си на страна. — Само туй, че се поразговорихме съ вашия скжпоцѣнъ братецъ, Гардо.

Гарда се изчерви.

— Съ Хюго?

— Да съ Хюго.

— Хюго нѣма власть надъ мене. Гарда каза изведнѣжъ.

Не е имало нужда да се отправяшъ къмъ него.

— Наистина не трѣбваше да се отправямъ къмъ него, но бѣхъ доволно глупавъ да го сторя. Поне зная сега, че нѣма какво да се очаква отъ него. — Гардо, ти ще трѣбва да се простишъ съ твоята зестра.

Гарда се изчерви още повече.

— Искашъ ли да кажешъ, Максе, че си се унижилъ да искашъ отъ Хюго пари за мене? Тия думи обидиха Макса и той отговори грубо. —

— Прѣдстоеше ми да поставя въпроса тѣй или инѣкъ. Баща ти ми бѣ далъ пълно обѣщание, което неговиятъ замѣстникъ трѣбваше да доизкара. Но той ми отказа. Остава ни само да се запитае — Какво ще правимъ сега?

Гарда едва изгърпѣ да изслуша тия думи, а Модъ се дори отдърпна надирѣ.

— О, вървашъ ли, Максе, тя каза най-надменно, че азъ ще се унижа до толкозъ, щото да приема пари отъ Хюго? Колко малко си ме разбралъ ти?

— Ти би дѣйствувала разумно и достойно споредъ моитѣ желания, Максъ отговори повелно. — Когато се появятъ въпроси, отъ които зависи сждбата ни за добро или зло, врѣме е да захвърлимъ дѣтинскитѣ буйности и да дѣйствуваме благоразумно.

Ерменгарда склучи здраво устнитѣ си и не каза нищо. Максъ продължи.

— Както и да е, изповѣдвамъ си, че не виждамъ никаква пролука. — Свадбата се отлага. Всичко се измѣня. Невъзможно е да се каже какъвъ ще бѣде края.

Гардино лице съвсѣмъ потъмнѣ. Упованието и въ Макса почна да се разклаща. А какъ да приеме неприят-

ното гостолюбие на брата, когото не обичаше, ако всички връзки с нейния годеник се прѣкъснатъ? А да запита какъ тъй съ собствена кѣща и доходъ Максъ разчита до такава степенъ на зестра — никога! Тѣй щото отъ всичко Гарда разбра само едно — че Максъ не е въ дѣйствителностъ такъвъ за какъвто тя го е считала, че е слѣдователно измамена въ него и любовта му.

— Много добръ, тя каза тихичко — Ако желаетъ, може да туримъ край на годежа, стига да помислиш!

Той я погледна гнѣвно.

— Тѣй ли изказвашъ собственитѣ си чувства? Дотегналъ съмъ ти, види се?

— Не, тя отговори неуклончиво, но изглежда, че тебѣ е дотегналъ уговора, тѣй като цѣната му е паднала сега.

Максъ не се довъри на себеси да ѝ отговори. Той знаеше добръ, колко горда бѣ Гарда и съ каква силна воля и непоколебима рѣшителностъ. Ето защо той не посмѣя да каже ни дума, за която може да се кае отпослѣ. Той се завърна и си отиде безъ да каже нищо повече.

Ерменгарда се обърна къмъ Модъ.

— Той не ме обича вече, тя каза. — По-добръ ще е да го освободя.

— Обича те, въ това съмъ напълно увѣрена, но е билъ извънредно прѣтрупанъ съ работа напоследѣкъ. Той не е съвсѣмъ на себе си, вървай ме, Гардо. Нали ще се покажешъ търпѣлива и тоя пакъ къмъ него?

Ерменгардиновото лице поомекна.

— Тѣй ли? Тя запита. — Това ли е всичко?

— Да, тѣй искамъ да вървамъ, мило отговори Модъ и прибави слѣдъ минутно колебание: — Ти знаешъ, Гардо, че Максъ носи самъ товаритѣ си. Той нѣма съ кого да ги сподѣли, нѣма на кого да тури упованието си. Тѣй е двойно по-трудно за него, ако и да той не съзнава това.

Гарда я погледна въпросително, като да не бѣ разбрала значението на думитѣ ѝ.

— И азъ съмъ сама, тя отговори, и се запжти къмъ Кулитѣ.

ГЛАВА VIII.

Пжтницитѣ.

— И тѣй, както виждашъ момченце мое, не ще ни посрѣщнатъ много любезно у нашия новъ домъ, ако и да е нашъ и ние имаме пълно право да сме тамъ.

Хъмфрей се гущеше въ бащиното си рамо, разтворилъ съ голѣмо внимание голѣми черни очи. Въ сжщностъ той самъ прѣдизвика горното обяснение. Хюго счете за нужно да му каже повече подробности, отколкото въобще се казва на дѣца отъ сжщата възраст, защото Хъмврейто се бѣ много рано развило, като се държеше съ баща си и сподѣляше всичко съ него.

— Искамъ да те разбера добръ, татенце. Кѣщата е твоя, казвашъ, а тѣ живѣятъ тамъ и не имъ е много приятно, за дѣто и ние отиваме при тѣхъ. Трѣбва да имъ е било много драго да те видятъ, нали?

Тука Хъмфрей погледна тѣй мило баща си, щото той не можа да се стърпи да не го цѣлуе.

— Възрастни хора, Хъмфрей, той обясни тихичко, не се сприятеляватъ тѣй бърже. А ние сме живѣли далечъ едни отъ други, ако и да сме братя и сестри. При тога, когато се видѣхъ съ тѣхъ, тѣ бѣха наскърбени, защото много, много жалѣха за покойния ни баща. Тѣсж го обичали тѣй, както ти ме обичашъ, миличко. Навѣрно, като ме видѣха, че съмъ дошелъ да замѣстя баща имъ, почувствуваха още по-голѣма скърбъ. Тѣ съзнаваха разбира се, че азъ го малко познавахъ — едва ли го

бѣхъ виждалъ — и че неможехъ да чувствувамъ скърбта тѣй, както тѣхъ. Носѣхме се доста приятелски единъ къмъ другъ, но тѣ неможеха, разбира се, да ме приематъ, като тѣхенъ братъ, но, надѣя се, че слѣдъ врѣме и това ще бжде.

Хъмфрей се напргаше съ всичка сила да разбере всичко. Чичо Рексъ ли е най-голѣмиятъ.

— Да, той прилича малко на мене, Хъмфрей, само че е по-младъ и по-красивъ. Тука Хъмфрей поклати рѣшително глава, а Хюго се поусмихна, като продължи: —

— Съ него се спогодихме най-добръ, при все че за него е най-мжно да ме гледа тамъ. Ако да не бѣхъ азъ, той щѣше да стане домовладика и притежателъ на всичко.

— Татенце, ами не може ли да му дадешъ ти половината, та да не му е мжно?

Хюго се полусмихна на тоя неочакванъ въпросъ.

— И азъ съмъ мислилъ сжщото, Хъмфрей, но всичко туй е много забъркано и мжно за тебе да разберешъ. И азъ искамъ да възнаградя по нѣкой начинъ Рекса, за това, което губи сега поради мене. Но всичко трѣбва да се пази още въ тайна, защото не зная какъ ще работятъ плановѣтѣ ми. Не бива да споменешъ ни дума за това, Хъмфрей. Моето момченце знае да пази бащинитѣ си тайни, нали?

— Разбира се, татенце, Хъмфрей каза рѣшително.

— Добръ, мило. Съ чичо Рексъ свършихме, сега иде редъ на леля Ерменгарда. Тя е чудно хубава, Хъмфрей; прилича на красивитѣ мадонни, що сме виждали съ тебе въ Катедралитѣ. Тя е всѣкога тиха, величествена, блѣда, като статуя. Само нѣколко думи размѣнихъ съ нея, като бѣхъ тамъ тя бѣше много наскърбена тогазъ.

— Тя щѣла скоро да се жени, нали, татенце?

— Да, може би. Не зная дали сж всичко наредили.

— Азъ ще я обикна, увѣренъ съмъ, Хъмфрей каза важно. Особно обичамъ красиви и тѣй тихи хора. Кажими сега за чичо Оскаръ-тате.

— Сигуренъ съмъ, че ще го обикнешъ много Хъмфрей. Той свирѣ на пиано, на органъ и цигулка и пѣе чудесно. Ако си добро момче, ще ти позволи може би да духашъ тржбитѣ на органа, кога той свирѣ, и ще ти разправи нѣщо за педалитѣ и ключоветѣ.

Хъмфрейвитѣ черни очи се разтвориха още повече и блѣснаха отъ радостъ.

— Има ли органъ въ твоята кѣща, татенце?

— Да, Хъмврей, и много добръ даже; сждя отъ това, което чухъ.

— Кога порасна, ще мога самъ да свирѣ на него, нали татенце?

Нѣщо, като сѣнка прѣмина по Хюговото лице, но слѣдъ малко той пакъ отговори.

— Да, възможно е, дано, миличко!

Дѣтето почувствува, че баща му го притиска още повече до пригърджитѣ си, и, като го погледна право въ очитѣ каза: — Азъ обичамъ музика най-много отъ всичко въ свѣта, татенце. Нали ще е хубаво да си мислимъ, че тя никога нѣма да спре? Въ небето вѣчно ще свирѣ музика, нали татенце?

Хюго цѣлуна пакъ меката руса главичка. И си мислѣше, колко по нѣжничко и слабо е станало малкото туй създание, което притискане до снажното си рамо. Като че ли прѣзъ врѣме на отсъствието му за десетъ дена само, Хъмфрейовото личице бѣ станало по-сухичко; чернитѣ хубави очи — по-лъскави и впити.

Дали бѣ туй само въображение, или грозна дѣйствителностъ? Възможно е кратката раздѣла да се е отразила злѣ върху тѣй чувствителното мило дѣте. Или е

вѣрно туй, което много лѣкари го прѣдупрѣждаваха, че никаква грижа не би могла да продължи живота на Хъмфрейто за дълги години още?

Хюго не се слѣбѣше никога прѣдъ истинната; той не допускаше да го маматъ призрачни надежди и лъжливи довѣрия. Той не вѣрваше, че Хъмфрей ще живѣе дълго още, но самата мисль за приближаващата раздѣла се мѣркаше, като зловѣщъ призракъ въ душата му.

Хъмфрей угади инстинктивно, че баща му е туженъ, той подигна блѣдичко лице къмъ баща си и попита.

— Какво има татенце? Мжно ли ти е за нѣщо? Хюго се постара да се усмихне.

— Животътъ е по-труденъ и чудноватъ за насъ възрастнитѣ хора, Хъмфрей.

Дѣтето се сгуши още повече въ бащиното си рамо и пошепна:

— Най-мжно отъ всичко е раздѣлата.

Хюго трепна очуденъ, какъ тъй Хъмфрей е дошелъ самъ до това заключение. Възможно ли е да прѣдчувствува смтно прѣдстоещата раздѣла? Или само мисли той за миналитѣ десетъ дена, кога бѣ принуденъ да го остави самичкътъ?

Хюго не можа да го разбере, а нито поиска да запита. Но Хъмфрей се привдигна пакъ и попита весело.

— Ти носи ми казалъ всичко, татенце. Нали има и друга леля въ Кулитѣ?

— Да, леля Гертруда. Викатъ ѝ „Гепси“. Тя е още малко момиче; поне азъ я считамъ за такава. Ти може да я мислишъ за голѣма госпожица защото е вече на седемнадесетъ години. Тя прави много шумъ, говори най-много и мисли, че азъ нѣмамъ никакво право да съмъ тамъ.

Погледитѣ на бащата и синътъ се срѣщнаха. Хъмфрей се изсмѣ.

— Всичко ми се види малко смѣшно, татенце — Искамъ много да ида тамъ и да ги видя всички. О, колко искамъ *всички* до те обикнатъ, татенце. Това ще стане, увѣренъ съмъ, много скоро тате. Нали ще е хубаво толкозъ много хора да те обичатъ?

Хюго притисна горещо рамото си около дѣтето.

— Докато си ти съ мене, миличко, добръ ми е, ей само така.

Чернитѣ мили очи на Хъмфрейто се натжиха.

— Наистина, той каза тихичко, намъ ни е добръ само двамката. Но азъ искамъ тѣ всички да тѣ обичатъ. Тѣй ще е по-добръ.

Той не обясни по-нататъкъ, какво искаше да каже съ това и Хюго непопита.

— Ще отпътуваме ли скоро за Англия, татенце?

— Да, мило, слѣдъ нѣколко дена. Ще се спремъ за малко въ Лондонъ, защото трѣбва да свърша тамъ една работа, послѣ ще заминемъ за Кулитѣ.

— Ще дойде ли и Франкъ съ насъ? Азъ го много обичамъ, татенце. Той бѣше тъй добръ къмъ мене, когато тебе те нѣмаше.

— Не зная още дали ще е възможно да дойде сега, но ще трѣбва безъ друго да ни посѣти прѣзъ лѣтото, когато ще има съ кого да ходи на ловъ. Ние нѣма да забравимъ старитѣ си приятели, нали Хъмфрей?

Франкъ Берсфордъ обичаше Хюго и бѣ горещо привързанъ къмъ младия Хъмфрей. Поканата да ги посѣти въ Кулитѣ прѣзъ лѣтото или есенята той прие радушно. Но за сега се виждаше най-благоразумно да не се вмъкне и той укъщата вътрауръ. Ето защо той придружи пѣтницитѣ само до Парижъ и съ намѣрение да се завърне обратно въ Швейцария.

— Ще може ли да се изкачимъ пакъ по *Матер-*

хорнъ, както планирахме? запита Берсфордъ на прощаване. Но Хюго поклати глава съмнително.

Надали. Прѣдполагамъ, че ще бжда много занятъ. И друго, Хъмфрей не ще е въ състояние да прѣдприеме скоро друго пѣтешествие. За него ще е по-добръ да си почива.

— Горкото момченце! Франкъ каза най-състрадателно. Чуешъ ли Калонеръ, ако нѣщо трѣгне на злѣ, непрѣменно ще ми обадишъ, нали?

Хюго стисна ржката на приятеля си отъ признателностъ.

— Да, обѣщавамъ ти. Ти държишъ второ мѣсто въ неговото сърдце; билъ си добръ приятелъ и на двамата ни, Берсфордъ. Ти ще ми си много нуженъ, ако единъ денъ . . . го загубя.

— О, не говори така! Каза горещо Франкъ. Покажи го на нѣкой първостепененъ лондонски лѣкарь. Не ще е чудно да го избавятъ съвсѣмъ отъ опасността. Изглежда слабъ, но колко е жилавъ той!

Хюго се тъжно усмихна.

— Ще искамъ да го прѣгледатъ пакъ, но не очаквамъ другъ отговоръ. Въ всѣкой случай, ти ще знаешъ всичко, Берсфордъ.

Двама сивокоси лѣкари прѣгледаха Хъмфрей, щомъ стигнаха въ Лондонъ, но дѣтето не запита баща си, какво му казали.

На Хъмфрей се особно хареса живота въ лондонския хотелъ. Поради неприятното врѣме не бѣше възможно да излиза съ баща си, който, при това, бѣ много улисанъ по сѣдебни дѣла. Но Хъмфрейто имаше вече извѣстна опитностъ, като пѣтникъ, та се разхождаше прѣспокойно самичакъ изъ дългитѣ коридори и общи зали, като да е прѣкаралъ тамъ цѣлия си животъ.

А всички се носѣха винаги благо съ него. Дамитѣ се спираха да го цѣлуватъ, господата оставаха вѣстницитѣ си, да му се усмихнатъ и да му кажатъ нѣкоя блага дума. Но единъ русокосъ, младъ господинъ, съ отчасти строгъ изгледъ, се бѣше най-много харесалъ на Хъмфрейто. И той самъ не знаеше защо. Хъмфрей не го виждаше често, защото хубавиятъ господинъ не идвалъ никога въ ресторанта, кога се хранѣли всички гости.

Една недѣля заранъ се удаде за пръвъ пѣтъ случай на Хъмфрей да заговори съ „интересния, хубавъ и много замисленъ господинъ“. Проливенъ дъждъ валѣше, та дѣтето неможа да придружи баща си на църква.

Господинътъ четеше вѣстникъ, кога Хъмфрей влѣзе съ библиката си въ читалища. Но скоро той захвърли вѣстника и отиде до прозореца.

— Нали е много неприятно такова врѣме най-вече въ недѣля? той запита, като се обърна къмъ момченцето.

— Защо най-вече за недѣленъ денъ? каза Хъмфрей, като се подпрѣ на масага и изгледа сериозно голѣмия си събесѣдникъ.

— Защо ли? Защото нѣма, що да се прави въ недѣленъ денъ въ тая страна — даже у вѣстницитѣ нѣма нищо свѣстно. Ако си пѣтникъ, трѣбва да си видѣлъ вече, колко сж глухи недѣлнитѣ дни въ Англия.

— Може да идете въ църква, Хъмфрей каза.

— Благодаря, не си позволявамъ подобенъ разкошъ.

— Защо не?

— Немъ ще ме учишъ ти, момче? Кажи си право нали ти досажда да седишъ много въ църква? Хъмфрей се замисли.

— Искате, види се, да кажете, че азъ не разбирамъ всичко, като васъ, възрастнитѣ. Но менъ не ми досажда никога въ църква. Обичамъ да слушамъ даже, когато не разбирамъ. А когато има и музика, *чудесно* е! Младиятъ непознатъ господинъ се зисмѣ.

— Ти си чудаць-момче. Е, кажи ми тогава, съ какво те привлича църквата?

— Привлича ме, защото е Божи домъ, отговори Хъмфрей най-сериозно.

Господинътъ се завърна и започна пакъ да наблюдава неприятното врѣме вънъ. Хъмфрей се вгледа въ мрачното лице на чужденеца и си помисли, че може да е далъ причина за докачение

— Не искахъ да кажа нищо да ви наскърбя, той каза — Татко казва, че говаря понѣкога съвсѣмъ много — Но Вие ме запитате, нали?

Никакъвъ отговоръ; дѣтето продължи най-умилително:

— Моля, не ми се сърдете, защото ви обичамъ. Бихъ желалъ да бѣда вашъ приятелъ.

Чужденецътъ го погледна усмихнато.

— Та искашъ да ми станешъ приятелче а И, защо?

— И азъ не зная защо — Харесвамъ ви лицето. Често си мисля за васъ въ тъмното прѣзъ нощта и се чудя, кой ли сте вие. Изглеждайте наскърбенъ.

— Ей момченце, обясни младежътъ, всѣкой си има мъжнотии и прѣчки въ живота, отъ които никой не може

да избѣгне. И азъ съмъ надналъ въ сжщата клопка като всички други.

Хъмфрей се изсмѣ. — Ако не е удобна клопката, желая ви по-скоро да излѣзете отъ тамъ. Да бѣхъ по-голямъ, щѣхъ да ви помогна

Сега чужденецътъ се изсмѣ и помилва дѣтето.

— Благодаря ти, господинчо, а какво с името на моето ново приятелче?

— Значи ще ми позволите да ви стана приятелъ? Колко сте добъръ, господине! Викатъ ме Хъмфрей Калонеръ — Ще ми кажете ли вашето име, моля?

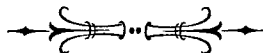
Но чужденецътъ внезапно пусна ржката на дѣтето и си отмина безъ да отговори. Хъмфрей се почуди, какво го кара да се разбърза тъй ненадѣйно. Господинътъ си облѣче бърже врѣхната дреха и се намѣри въ мигъ вънъ на проливния дъждъ.

Хъмфрей го слѣди съ погледитъ си, докато изчезна въ жгѣла на една улица

— Кой е оня господинъ? той запита вратаря.

— Г-нъ Лесли, бѣ отговорътъ, г-нъ Максъ Лесли, който пише такива интересни книги.

Но Хъмфрей не помнѣше да е чулъ това име другъ пътъ. (Слѣдва)

Проповѣднически отдѣлъ.

Прѣдмѣти за проповѣди около и слѣдъ възкресението Христово.

Праздникътъ гробъ.

Текстъ: Марк. 16: 1—7.

Напустнатиятъ гробъ. I. какво сториха — 1) когато дойдоха: 2) Цѣльта за която дойдоха

II. Какво казаха — 1) Попитаха единъ въпросъ; 3) Станалото събитие показа че питането бѣше безъ нужда.

III. Какво видѣха — Видѣха единъ юноша; 1) Цѣльта на дождането му; 2) Мѣстото дѣто стоеше; 3) Облѣклото му

IV. Какво чува — 1) Благата вѣстъ че е възкръсналъ; 2) Заповѣдта която имъ се даде.

V. Какво почувствуваха — 1) Трепетъ; 2) Ужаснаха се; 3) Вслѣдствие на трепета и ужаса, тѣ побѣгнаха безъ нѣкому нѣщо да кажатъ.

Зели Господа моего

Текстъ: Иоан. 20: 11—18 — *Търсене Господа.*

I. Трѣбва да търсимъ живия Христостъ, а не починалия прѣди вѣкове.

II. Ако, подобно на Мария, търсимъ усърдно, ние ще намѣримъ живия спасителъ.

III. Ще го познаемъ когато ни говори.

IV. Ще занесемъ неговата вѣстъ на другитъ.

Невѣрващия Тома.

Текстъ: Иоан. 20: 24—29 Доказъ за съмнѣващитъ се.

I. Съмнѣнието на Мария Магдалина. Когато тя изговори „зели Господа“, Исусъ ѝ се яви и проговори.

II. Петровото и Иоанновото съмнѣние — празенъ гробъ — гробни покривала — явление въ горницата.

III. Съмнѣнията на невѣрващия Тома прѣмахнати чрѣзъ Исусовото явление.

IV. Блаженствата на вѣрващитъ.

Вѣрность на Господа Исуса

Текстъ: *Който не е съ мене противъ мене е; и който не събира съ мене, разпилява* Мат. 12: 30

I. Що значи да сме съ Христа?

II. Що значи да сме противъ него?

III. Що значи да събираме съ Него?

IV. Що значи да разпиляваме?

Внушения за Молитвеното Събрание.

Даване за Господа. За прочитъ: 1 Кор. 4: 1 — 2; 2 Кор. 8: 1 — 15.

Нашето мѣрило за даване.

I. Какво да даваме? Отъ онова което имаме.

II. Какъ да даваме? Щедро, както Господъ ни дава.

III. Колко да даваме? Законътъ за десятъка. Христовиятъ законъ за пълната мѣра. Заведената практика въ ранната Християнска църква.

Врѣмето е кжсо. За прочитъ: 1 Кор. 7: 29—31; Ефес. 5: 15 — 16.

I. Като врѣмето е кратко, нека се научимъ какъ да живѣемъ, какъ да любимъ, какъ да служимъ.

II. Дадено ни е за приготовление; може да се употреби разумно или не разумно; да се изживи въ суетна забава или въ дѣла отъ вѣчна стойность.

III. Трѣбва да се държи смѣтка за него. Божиитъ дѣла въ природата се вършатъ съ чудна точность — дава се еди колко си врѣме за едно послѣдствие и подиръ това наставка края: день, нощъ, годишни врѣмена. Човѣшкиятъ животъ е врѣме за работа и за характеръ, а бѣдацето е плодътъ на тозъ животъ.

Хладнокрѣвната църква.

За прочитъ отъ Отк. 3: 14 — 22; Мат. 11: 16 — 19.

I. Отличителнитъ черти на хладнокрѣвната църква: — не привлѣкателна, Духътъ угасенъ; равнодушна поради остване въ нерадение поканата Христова за спасение на погинващитъ: слѣпа спрямо грѣха и гибелнитъ послѣдци отъ него.

II. Вълиящата ѝ нужда — дѣятельность и жива проповѣдь.

Значението на Господния День.

За прочитъ: Иса 56:2 — 7; Марк. 2:14 — 27.

I. Той е Божия наредба и даръ.

II. Той е необходимъ за почивка на тѣлото и за духовно пораснуване.

III. Той е опрѣдѣленъ да служи като знамение между Него и людитѣ Му.

IV. Господниятъ день ни напомня за Христовото възкресение и за нашето избавление отъ силата на смъртта и грѣха.

V. Обѣщанитѣ благословения за онѣзи които го пазятъ и го освещаватъ.

Важно За имащитѣ намѣрение да заминаватъ за Америка.

Индустриалниятъ небосклонъ на Американскитѣ Щати е започналъ малко да се загъмнява, за това съвѣтваме всички които възнамѣряватъ да отпътуватъ за Америка съ цѣль да работятъ въ нѣкоя фабрика, да се въздържатъ за сега. Криза като оная въ 1908 г. не се очаква, обаче при едно най-слабо финансово затруднение нашитѣ поновошли емигранти ще сж първитѣ да получатъ удара

Но тъй като болшинството отъ българскитѣ земледѣлци прѣзвзатъ една постоянна криза въ България и Македония; и прѣдъ видъ на това, че работитѣ тука може да не се влошатъ осезателно прѣзъ избирателната 1912 година, то искаме да напомнимъ на тѣзи които ще дохождатъ както и да е, че тѣ трѣбва да сж съвършено здрави и лишени отъ прихватливи болести; тѣ трѣбва да иматъ най-малко по 10 наполеона когато пристигнатъ на американското пристанище; тѣ трѣбва да сж контрактирани или условени работници и не трѣбва да казватъ че сж такива на пристанищната емигрантска комисия, а просто да кажатъ истината, че идагъ да търсятъ по добъръ поминѣкъ; тѣ трѣбва да притежаватъ адреси на познати тѣхни хора живущи въ Щатитѣ при които отиватъ да живѣятъ.

Ако тѣзи горѣпомѣнати условия не се изпълнятъ, емиграционната властъ въ пристанищата на Нюйоркъ, Кюбекъ, Гатвзстонъ или другадѣ ще ви повърне назадъ.

А на българскитѣ евангелисти особно, па и на други българини които се интересуватъ, приятно ни е да явимъ, че въ слѣдитѣ почти въ едно градове Мядисънъ и Гряшнъ Ситѣ гдѣто се намиратъ най-големо число нашинци, Българската евангелска мисия която всгъпи въ петата си годишнина, изгради миналото лѣто свое двойно здание. Въ него се помѣщаватъ: първо Молитвенъ Домъ, или една голѣма зала за проповѣди, молитвени събрания, сказки и вечеринки. Тя събира повече отъ 250 души. Второ, училищно помѣщение въ което българо-македонци и други народности се учатъ почти даромъ английски езикъ и същевременно се запознаватъ съ законитѣ на американската република, амер. география амер. история и съ условията на живота въ новия свѣтъ. До сега 562 ученика сж се записали и прѣминали прѣзъ това образователно заведение. Много отъ тѣзи ученици сж заели добри служби въ разни индустриални кръгове а други сж послужили въ сръдни и др. учебни заведения. Трето, читалищно отдѣление въ което се намиратъ около 100 български избрани книги и се получаватъ

около 12 български и английски списания и вѣстници. Четвърто, едно отдѣление за забавления което е снабдено съ около 15 различни вида игри (games). Тука както и читалището въ нашитѣ сънародници могатъ да използватъ свободното си врѣме съ четене и съ невинни игри безъ да похарчатъ ни сентъ, и същевременно ще избѣгнатъ заразителното влияние на кръчмата и кафенето. Пето, на първия етажъ още се намира и канцелария въ която се и съхраняватъ нѣколко хиляди екземпляра отъ избрана християнска литература. Тя служи за духовна отхрана на нашитѣ сънародници които безъ нея сж лишени отъ друга облагородителна и нравствена пища. Шесто, на втория етажъ прѣягно скътани се помѣщаватъ 12 свѣгли стан, трапезария, кухня омивалня и баня. Тия послѣднитѣ три сж снабдени съ студена и топла вода. Тукъ живѣятъ младежи сръшу много умѣрена рента: тѣ образуватъ клубъ и се хранятъ общо.

Туй е, въ кратѣ описанъ, 1-я Български Евангелски Домъ въ Америка. Сумата за построяването му заедно съ мѣстото възлиза на близо 5,500 долари или 28,325 лева, една трета отъ тази сума Богъ ни помогна да издѣлствуваме отъ американски приятели. Заслужава да се спомене и факта че нашето още младо Бъл. Ев. общество събра помежду си 1200 лева, сръшу построяването на този християнски институтъ. Другата частъ се авансира отъ Амер. Презв. Бордъ.

Що се касае до миналитѣ услуги направени на нашитѣ сънародници особено прѣзъ врѣме на кризата, стотинитѣ гладни и безработни хорица добръ помнятъ „спасителниятъ домъ“ който тогава нѣмаше собствено помѣщение. Сега, обаче, ще кажемъ само това че този сжикъ институтъ продължава своята благородна мисия, като ще указва съдѣйствие на емигрантитѣ, ще се застъпва за правото имъ, а най-вече ще работи за тѣхното социално, умствено и духовно подигане.

Това е девизътъ ни и съ помощта Божия къмъ това изправление ще ратуваме, защото сме убѣдени че този е единствениятъ пѣтъ който води къмъ успѣхъ и щастие.

Съ поздравъ: Ц. С. Багрянковъ.

Желающитѣ да получатъ по подробни свѣдения могатъ да се отнесатъ писмено до Rev T. S. Bagranoff Missionary, Madison ill, U. S. A.

Недѣлното училище.

Henry H. Meyer.

Урокъ 2. Мартъ 8

Сѣботниятъ день. Марка: 2:23 до 3:6.

Господниятъ день, или християнската недѣля не е замѣстила еврейската сѣбота. Слѣдъ възкрѣсението на Исуса, тоя день бѣше посветенъ, като врѣме, когато ученицитѣ се събирали на поклонение и възпоменавали великото събитие. За извѣстно врѣме слѣдъ Исуса еврейската сѣбота се тоже държеше даже отъ християнитѣ. Постепенно прѣстанаха да пазятъ сѣботата, а напротивъ освещаваха повече и повече недѣлата. Тоя день е отреденъ за почивка отъ всѣкидневната работа и за Божията служба, споредъ ученията на Исуса.

Безъ съмнѣние Исусъ почиташе дълбоко сѣботниятъ день. Той посѣщаваше редовно службитѣ въ синагогата и изпълняваше другитѣ си задължения спрѣмо народа си, когато тѣ не прѣчеха на по-висшитѣ му идеали. Споредъ него, сѣботата съществуваше за добротъ на човѣка. Като споменува постѣпката на Давида, иска да каже видн се, че понѣкога ще се стекатъ така обстоятелствата, че не ще е криво да се не дѣйствува съгласно закона, защото трѣбва да се гледа не буквата, а духа на закона. Много пѣти недѣлниятъ день съвсѣмъ не постига цѣлѣта си, но става тягостенъ и досаденъ, особно за младитѣ. Установенъ е единъ день за почивка и по тѣсни съобщения съ Бога, затова трѣбва да се използватъ най-добри свѣтитѣ му часове за физическото, умствено и духовно добро на човѣка.

Злат. ст.: „Сѣботата е станала за човѣка, а не човѣкъ за сѣботата“ Марка 2:27.

Урокъ 3. Априлъ 15.

Избирането на дванадесетѣ Марка 3:7—19; Мат. 5:13—16.

Човѣкъ не може да достигне по-висока степенъ на развитие самъ. Всѣкой успѣшенъ животъ се намира въ извѣстна зависимостъ отъ живота на другитѣ и отъ цѣлѣния свѣтъ. Само прѣзъ срѣщата си съ другитѣ извѣстни личности може да оформи убѣжденията и вѣруването си и ги подложи на опитъ. Всѣки се нуждае отъ помощта на ближнитѣ си, а за да се развие напълно въ всѣко отношение, прѣдстои му отъ своя страна да държи сѣщото положение спрѣмо тѣхъ. Най-тѣсни сѣ връзкитѣ тамъ, кждѣто има взаимно подпомагане. Всѣкой, който иска да влияе за добро въ обществото, трѣбва да има съчувственици, които да му помагатъ. Исусъ трѣбаше да намѣри срѣдства, за да се продължи започнатата отъ него работа и се разпространятъ вредъ ученията му. Ето защо той избра, подготви ученицитѣ си и ги изпрати да проповѣдватъ евангелието. Тѣ се отзоваха на покана му, покориха се на заповѣдта му и, като живѣеха споредъ принципитѣ на евангелието, бѣха пратени да проповѣдватъ. По тоя начинъ ученицитѣ сами пораснаха духовно и се усъвършенствуваха. Като съучастници въ една велика, благородна мисия и служба, тѣ станаха „солъ“ на земята и „видѣлина“ на свѣта.

Злат. ст.: „Не избрахте вие мене, но азъ васъ избрахъ и поставихъ ви да идете вие и да принесете плодъ.“ Иоана 15:16.

Урокъ 4. Априлъ 22

Блаженствата. Матей 5:1—12

Още отъ самото начало на своята мисия Исусъ намѣри за добри да се противопостави и, колкото бѣше

възможно да имъ покаже, че тѣхната прѣдстава за царството небесно е крива. Евреитѣ се надѣваха, че Месия ще основе земно, материално, врѣменно царство. Частно въ разговоритѣ си, въ проповѣдитѣ и увѣщанията си Исусъ съ притчи, или направо искаше да имъ покаже сѣщинското естество на царството небесно.

Думата „блаженъ“ има силно значение особно слѣдъ като И усъ я употреби. Буквално „блаженъ“ значи въ най-висша степенъ честитъ човѣкъ. Старитѣ гърци нѣкога, па и въ днешния материалистиченъ свѣтъ, сѣ считали за честитъ онзи, който притежава несмѣтни богатства, който е силенъ, здравъ, увѣнчанъ съ слава и честь и всички други благословения, които докарватъ земни блага, доволство, охолност. Споредъ тѣхъ, само боговетѣ, полубоговетѣ, героитѣ сѣ истинско честити, защото сѣ силни, доволни и при това безсмъртни. Значението, което Исусъ придава на думата „блаженъ“, трѣба да се е видѣло особно странно и ново на слушателитѣ му, които бѣха свикнали съ старото ѣ значе- ние. Той нарече безсмъртни всички смъртни: проститѣ- бѣднитѣ, обикновенитѣ хора. По тоя начинъ Исусъ даде съвсѣмъ ново значение на тия думи. Споредъ него, не само богатитѣ сѣ честити, но такива сѣ по-скоро тия, които съзнаватъ духовнитѣ си нужди, които търсятъ правдата, най-висшата добродѣтель, чистосърдечнитѣ, кроткитѣ, миролюбивитѣ — съ една дума всички, които се стремятъ къмъ духовното си усъвършенствуване, къмъ идеалното, вѣчното. Макаръ, че тѣ сѣ гонени, осѣждани все пакъ се считатъ „блажени“, защото само духовното божественото у човѣка ше трае отъ вѣкове на вѣкове и ще обуслови земното и вѣчното щастие на човѣка.

Злат. ст. „Блажени чистосърдечнитѣ, защото тѣ ще видятъ Бога“. Матей 3:8.

Урокъ 5. Априлъ 29.

Сиромашия и богатство. Лука 6:20-26; 16:19-31.

Въ тоя урокъ се виждатъ два различни начина, по които Исусъ поучаваше: направо и съ притчи.

Много примѣри отъ днешния модеренъ животъ потвърждаватъ факта, че духовнитѣ нѣща сѣ по-трайни, по-реални отъ материалнитѣ. Това означава, че умственото и духовното подобие и различие между хората е по-големо и по-непромѣнливо, отколкото материалното. Духовното естество на сформирувания човѣкъ е продуктъ отъ дълга редица опитности и процеси на мисълта и дѣйствиата. По тоя начинъ се създава характерътъ. Тогава, ако е истина, че тоя животъ въ една смисълъ е само подготовка за бждеция, то придобититѣ тукъ на- вици и особености на характера опрѣдѣлятъ условията и сѣщността на бждеция животъ, лично за всѣкого и от- носително другитѣ. Така образува се голѣма пропастъ между праведнитѣ и неправеднитѣ, себелюбитѣ и не себелюбитѣ, между добритѣ и нечестивитѣ. Тая про- пастъ става все по-широка и по-дълбока. Прѣзъ нея нѣма мостъ. Тия, които сѣ отдѣлени отъ любовта, щастieto, свѣтлината и отъ Бога, биватъ измѣчвани отъ съвѣстьта си и тѣхнитѣ неизказани терзания сѣ безкрайни, вѣчни. Тѣ ставатъ още по-ужасни при съзнанието, че всѣки, самъ за себе си, си е приготвилъ това мѣсто, като вѣчна награда.

Злат. ст.: „Ако има нѣкой прѣмногъ, животътъ му не се състои отъ имота му“. Лука 12:15.

Вжтрѣшни новини.

Редакцията на Хрис. Свѣтъ честити на своитѣ четци Свѣтлото Христово Възкресение.

Годявка. Варненскиятъ Еванг проповѣдникъ Г-нъ Павелъ Л. Мишковъ се е сгодилъ съ симпатичната Г-ца Анка Я. Дойчева, нѣколко годишна учителка въ американската дѣтска градина въ София. Нашитѣ искрени честитавания на младитѣ годеници и на сѣмействата имъ.

Окръжно пастирско писмо. По случай великенскитѣ празници, Прѣп. Иванъ Тодоровъ окръженъ надзирателъ на Ловешкия окръгъ въ Методистската Еписк. Мисия е изпратилъ на своитѣ полвѣдомствени пастистри и проповѣдници едно пастирско писмо пълно съ наврѣмenni увѣщания за да използватъ благоприятнитѣ случаи прѣди годишната конференция въ усилена работа за обръщането на непокаянитѣ. Никой работникъ не може да прочете прочувствениитѣ думи на нашия надзирателъ и да не почувствува по-силно своята голѣма отговорностъ къмъ дѣлото Божие.

Конференцията на г-нъ Ш. Еди. Миналата година ние имаме щастието да посрѣцнемъ въ столицата Д-ръ Джонъ Мотъ главенъ секретаръ на студентската Христ. федерация. Неговитѣ конференции оставиха неизгладими дири и положиха основата на двѣтѣ Християн организации. Тази година г-нъ Еди тоже секретаръ на сжщата федерация на връщане отъ Цариградъ и Атина посѣти София и държа нѣколко конференции които съ своитѣ научни доводи и духовна сила съкрушиха самитѣ основи на безвѣрието у мнозина отъ многобройното слушателство. Г-нъ Еди съ една необикновена ясностъ и сила посочи на грѣха като единственъ източникъ на моралната гнилотата и Христа като изцѣлителъ и сила Божия за прѣбраждането и обновата на личния човѣкъ и обществото. Освѣтъ двѣтѣ рѣчи въ най-голѣмата аудитория на университета, г-нъ Еди говори на едно голѣмо събрание въ модерния театъръ, на ученицитѣ въ III-та мъжка гимназия, на юнкеритѣ въ военното училище и на ученицитѣ отъ I-та дѣв. гимназия. Като плодъ на тѣзи конференции образували сж се нѣколко кръжока из между студентитѣ и гимназиститѣ за изучаване Словото Божие и живота на Исуса Христа. Има явни признаци че Богъ е почналъ да посѣщава нашия народъ. Въ една частъ отъ студентството и интелигенцията се съглежда нѣкакъвъ обратъ или умора отъ убийственото равнодушие къмъ религията; появилъ се е новъ интересъ, запалило се е у мнозина ново религиозно чувство каквото до сега не е имало. По всичко изглежда че е наближило врѣмето за велики изцѣления на Божия Духъ. Духовно народътъ ни се разбужда, а ние дѣ сме?...

Изучаване дѣтската природа. Това е надсловътъ на една нова книга, която за пръвъ пжтъ се явява въ нашата книжнина. Подъ тритѣ главни отдѣла — тѣло, умъ и душа се разглеждатъ по единъ индуктивенъ начинъ всичкитѣ страни и приспособления на дѣтската природа. Книгата е интересна и твърдѣ съдържателна. За тѣзи си качества, въ английски тя е прѣтърпѣла нѣколко издания, а въ България, чрѣзъ окръжно, министерството на просвѣтата я прѣпоръчва на директоритѣ на гимназитѣ, прогимназитѣ и педагогическитѣ училища за библиотекитѣ. При дадената ѝ заслужена оцѣнка отъ министерството, ние трѣбва да споменемъ и твърдѣ похвалния отзивъ на професоръ д-ръ Кръстевъ. Подканяме всички майки на които е повѣрена ранната отхрана на милитѣ имъ рожби да си я набавятъ и старателно да я прочетатъ. Прѣпоръчваме я на всички учители и учителки на дѣтскитѣ класове въ недѣлнитѣ училища. Съдържа близо

200 страници, полезно четиво и подвързана струва 2 лева. Може да се набави отъ Самоковъ и отъ Г. И. В. Караивановъ, София.

Кончината на единъ истински герой и пионеръ. Това е г-нъ Димитръ, Н. Голумановъ, който почина на 5 мартъ въ Самоковъ. Въ едно кжсо антрефиле едва ли могатъ се засѣгна най-важнитѣ факти отъ високо-поучителния животъ на покойника. Самоковъ, Оксфордъ, Америка, Трансвалъ, Солунъ — ето центровѣтѣ, дѣто той се юнашки бори за да добие знание и наука, да запази характера си и да се върне съ чисто лице въ отечеството си за благо на което той неуморно работи прѣзъ послѣднитѣ години на живота си. Кое друго сърдце копѣеше за духовно-културната просвѣта на невѣжитѣ и фанатизирани шопски села около Самоковъ? Единственъ Г. Голумановъ, по край редовната си работа, безъ никакво възнаграждение отъ никждѣ, се рѣши като сжщински борецъ-пионеръ да обикаля селата и да имъ държи популярни сказки върху земледѣлнето, индустрията и напрѣдничавия животъ изобщо. И тѣй сполучи да разработи търнясалата необработена почва. Селянитѣ го оцѣниха, отвори му и сърдцата и домоветѣ си. Канѣха го да посѣщава по-често и въ лицето му видѣха единъ скромень, но неуморимъ ратникъ за доброто и полезното. Не е чудно, че на погребението му се е стекло едно голѣмо множество одъ града и селата. Миръ на праха ти и вѣчно упокоение на душата ти между блаженитѣ, доблестни труженико!

Трагичната смъртъ на Д-ръ Ат. Ив. Чавдаровъ Днесъ всичкитѣ ежедневници оповѣстиха съ подробности за трагичната смъртъ на Д-ръ Ат. Ив. Чавдаровъ — познатъ на мнозина отъ нашитѣ приятели въ Търново, Пловдивъ, Самоковъ и София. Слѣдъ като изслужи военната си повиностъ въ Пловдивъ, той постъпи въ Америк. Научно-Богословско Заведение въ Самоковъ отъ дѣто слѣдъ 2 или 3 години замина за Америка. Тукъ той завършилъ срѣдното си образование и безъ забава се записалъ като студентъ по медицината въ Шикаговския университетъ. На скоро слѣдъ свършването на университетта той се настанилъ на лѣкарска практика между българитѣ въ Гранитъ Сити, а миналото лѣто той се завърна въ България, издържа успѣшно колокуима и се настани като младши ординаторъ въ Александровската болница Благодарение на необикновено благия си учтивъ характеръ и голѣмата прилежностъ въ работата, въ кжсо врѣме той спечели любовьта и довѣрието на всичкитѣ си колеги. Прѣдъ него се усмихна бждащето и по нататѣшната му сполука бѣше повече отъ гарантирана. Но за причини още не изпитани, вчера утреньта Д-ръ Чавдаровъ тури край на живота си чрѣзъ поглъщане голѣма доза отъ силна отрова. Погребението му ще се извърши утрѣ — срѣда на 10/30 часе прѣдъ пладне. И скърбенъ и страшенъ свършѣкъ на живота! А вѣчността?!...

Годишното Събрание на Въздържателния Сюзъ. Въ свѣзка съ Годишния Съборъ на Бълг. Еванг. Дружество който ще се държи прѣзъ идната седмица въ Бургазъ, въздържателнитѣ дружини сж поканени да изпратятъ своитѣ делегати съ писмени пълномощни и писани рапорти за годишното Събрание на Сюзата. Изглежда че трѣзвеностъта, охулена и подигравана прѣди години, днесъ лечели почва и привърженици не само между евангелскитѣ общини, но и между православнитѣ. Нѣколко нови дружини сж се основали въ нѣкои села и градове, а тукъ-тамъ се слуша че и кръчмитѣ по насто-

яване на обѣднялото население сж били затворени. Това трѣба да окуражи всичкитѣ борци по въздържанието.

Българинѣтѣ делегатѣ при Годишния Съборъ на Мисията въ София. Бургазскиятъ пастиръ Конст. Я. Пачеджиевъ се очаква да пристигне въ София за да присѣтствува като делегатъ на Българското Еванг. Дружество въ Годишния Съборъ на Мисията. Това е една разумна и необходима стѣпка на напредъ.

Висшѣтѣ богословски институтъ въ София. Едно отъ послѣднитѣ рѣшения на Народното Събрание прѣди закриването на послѣдната му сесия бѣше гласуването на законопроекта заедно съ нуждната сума за построяване на монументално здание за духовна Академия. Знае се че тази е била възделената мисль на Синода отъ дълго врѣме и сега настѣпи благоприятния моментъ за турянето ѣ въ изпълнение. Зданието ще бжде построено на мѣстото ни днешната Софийска Митрополия. За въ бждаще освѣтиѣ духовната академия ние ще имаме и държавно музикално училище което съ врѣме ще стане народна консерватория. Нека се надѣваме, че тѣзи начинания сж плодъ на назрѣли културни нужди, а не отъ прибрзаностъ и слѣпо подражание на другитѣ.

Единъ многоваженъ но необикновено деликатенъ въпросъ очаква своето разрѣшение. Думата ни е за коронацията на Царя. Приготовленията за това близко събитие сж почнати отдавна и вървятъ усилено, но питанieto е, рѣшилъ ли е Синодѣтъ да короняса Царя, като Н. Величество настоява да си остане католикъ? Споредъ едни, по този въпросъ между Двореца и Синода се е постигнало пълно споразумѣние, а споредъ други старцитѣ не били на едно мнѣние. Близкото бждаще ще уясни и този загадъченъ въпросъ.

О Б Я В А

Elizabeth Harrison

ИЗУЧВАНЕ ДѢТ- СКАТА ПРИРОДА

отъ

ГЛЕДИЩЕТО НА ДѢТСКАТА ГРАДИНА

Прѣводъ отъ английски

Удобрено отъ Министерството на Народното Просвѣщение.

ЦѢНА 2 ЛВ.

Порѣчки се пращатъ до Г-нъ Ю. В. Караиановъ, ул. Царь Крумъ № 11, гр. София

ПРѢПИСЬ.

МИНИСТЕРСТВО
на
НАРОДН. ПРОСВѢЩЕНИЕ
отдѣление за културнитѣ
институтѣ
№ 28046
23 ноември 1911 год.
гр. София.

ОКРЪЖНО.

До г. г. директоритѣ на
гимназитѣ, прогимназитѣ
и педагогическитѣ училища
и до г. г. окръжнитѣ училищни инспектори.

Прѣпорѣчва се за учителскитѣ библиотеки книгата „Изучване дѣтската природа отъ гледището на дѣтската градина“ отъ Elizabeth Harrison, прѣводъ отъ английски. Самоковъ 1911 г. Цѣна неуказана.

Министъръ: С. Бобчевъ.

Началникъ на отдѣленieto: Н. С. Бижевъ.

ОТКРИВА СЕ ПОДПИСКА

за

„ХРИСТИАНСКИ СВѢТЪ“.

Съ настѣпването на 1912 година, списанието „Христиански Свѣтъ“ влѣзе въ двадесетѣ и първата година на своето сжществуване. Вѣрни на рѣшението си да вървимъ къмъ постоянно подобряване и направимъ списанието до висока степенъ полезно за всѣкого, — съ скѣпата помощ на нѣколко души сътрудници, ние ще слѣдваме да даваме подбранъ материалъ за разнитѣ отдѣли.

Списанието ще излиза въ началото на всѣки мѣсецъ. Ще се печата, както до сега, на хубава хартия съ иллюстрации изъ текста.

Условия за абониране — НА ВСИЧКИ БЕЗЪ ИЗКЛЮЧЕНИЕ :

Годишната цѣна за България е 3 лева, за странство 4 лева — *винаги прѣдплатени.*

Който запише и внесе най-малко 5 абонамента, получава едно годишно течение за труда си; който запише и внесе 10 абонамента и нагорѣ, получава 15 на сто; за 20 абонамента и нагорѣ — 20 на сто; за 30 абонамента и нагорѣ — 25 на сто; за 40 абонамента и нагорѣ — 30 на сто; за 50 абонамента — 35 на сто; за 70 абонамента — 40 на сто; за 90 абонамента — 45 на сто; и за 100 абонамента — 50 на сто.

На ученици, както до сега, списанието ще се отстъпва на половинъ цѣна.

ОТЪ РЕДАКЦИЯТА.

ОТЪ ГОЛѢМЪ ИНТЕРЕСЪ.

ЮБИЛЕЙНО ИЗЛОЖЕНИЕ

издадено по случай Петдесетъ-Годишнината на

АМЕРИКАНСКАТА МЪЖКА ГИМНАЗИЯ

въ гр. Самоковъ.

118 страници голѣмъ форматъ. Живи статии по историята на България, на възпигателното дѣло, и на самото заведение прѣзъ послѣдния половинъ вѣкъ. Списъкъ на всичкитѣ ученици отъ началото и другъ интересенъ материалъ. Много хубави иллюстрации.

ЦѢНА 1-50 ЛЕВА.

Тази важна за всѣки бившъ ученикъ книга се изпраща отъ дирекцията въ Самоковъ срѣщу получената ѣ стойность.

Намира се за проданъ въ София въ Придворната Книжарница на Ив. Б. Касжровъ